

Veto belicht de komende weken enkele nieuwe vensters. In dit geval was dat niet nodig, want het was nog dag. Jeugdhuis Clockwork op pagina 5 (foto Dieter Telemans)

En de Isolbar blijft dicht Het driesporenbeleid van de KU Leuven

Vorige week kwamen de verschillende gesprekspartners rond Isol een stap verder in de discussie over het beleid ten aanzien van de buitenlandse studenten. Nochtans blijft het paternalisme van de universiteit ter zake ervan afdruipe. Een stand van zaken.

Historisch zijn er, op het vlak van het beleid voor buitenlandse studenten, twee organisaties gegroeid binnen de studentenbeweging. Aan de ene kant begon Kringraad met de opkomst van Erasmus en Tempus die sektor te volgen, wat resulteerde in hun Internationale Werking. Aan de andere kant ontstond uit het Centre International des Etudiants Etrangers (CIEE) de Internationale Studentenorganisatie Leuven (Isol), wat vooral een ontmoetingscentrum voor derde-wereldstudenten is.

nen te over: Isol draaide slecht en had een te beperkt doelpubliek, de Isol-bar had problemen met de continuïteit en wat dies meer zij. Er werd een plan uitgewerkt om hier verandering in te brengen, hetgeen zou uitmonden in een 'driesporenbeleid'. De integratie en opvang van buitenlandse studenten zou op de volgende drie niveaus moeten verbeterd worden: door de universiteit, binnen de studentenbeweging en tenslotte via een soort van nationale entiteiten waar buitenlandse studenten de opvang van hun langdenoten organiseren.

Het eerste spoor — de taak van de universiteit — mondde uit in een discussienota van Hugo Cammaer, waarin een voorstel wordt geformuleerd voor de herinrichting van Isol. Als verantwoordelijke voor het huisvestingsbeleid van buitenlandse studenten staat Hugo Cammaer niet echt bekend als heel 'open minded' en zijn nota laat dan ook niet veel ruimte voor een eigenlijk socio-kultureel centrum met inspraak van de buitenlandse studenten zelf.

Allereerst wordt in de nota geen enkele garantie geboden aan de buitenlandse studenten dat zijzelf het centrum kunnen leiden en zelf activiteiten kunnen organiseren. Al het werk zou gedaan worden door een socio-kultureel werker.

Vervolgens wil de universiteit onder geen beding dat het centrum het aspect krijgt van een bar. Het moet van buitenaf gesloten zijn en er mogen geen alcoholische dranken geschon-

Binnenkort ook sneaks in Supercity Leuvense bioskoopstrijd flakkert op

Sinds 1 juni 1993 werkt het bioskoopcomplex Supercity voor haar programmatie samen met de Bert-groep, die samen met de Claeys-groep het Kinopolis-imperium beheert. Door die zet hoopt Supercity op termijn zeventig procent van de Leuvense markt in te pakken. Olie op het vuur in de nu al bikkelharde concurrentiestrijd tussen Studio en Supercity. Voor de programmatie van de kasrakers van het najaar zijn de gevolgen nu al merkbaar.

"Ik begrijp wel dat men in Leuven alle middelen aanwendt in de concurrentiestrijd," zegt Christian Nolens van Kinopolis. "Een markt van pakweg een half miljoen toeschouwers per jaar vóór de komst van Supercity, laat zeker geen dusdanige uitbreiding toe dat twee grote zaalkomplexen er riant van kunnen leven." Zijn woorden werden de afgelopen drie jaar — zolang zit Supercity al in Leuven — ten overvloede geïllustreerd. Jos Rastelli en Luc O, directeurs van respectievelijk Studio en Supercity, ontptopten zich tot bikkelharde concurrenten maar zagen zich letterlijk verplicht om de markt te delen. Het gebeurt regelmatig dat ze dezelfde film op hetzelfde moment draaien, hoewel dat op de beperkte Leuvense markt niet evident is.

Normaal

Supercity hoopt nu een eind te kunnen maken aan deze prekaire situatie met een beslissende stap: een samenwerkingsakkoord met Koen Bert van de Bert-groep. Daarmee springen ze

op de kar van het succesverhaal van de laatste jaren. Samen met de familie Claeys — Roos Claeys is de schoonzus van Albert Bert — gaat dit Westvlaamse familiebedrijf de twee grootste filmtempels van het land beheren, Kinopolis in Brussel en Metropolis in Antwerpen, dat op 17 oktober de deuren opent. Daarnaast exploiteert de Bert-groep nog de Decascoop in Gent, Pentascoop in Kortrijk en Beverly Screens in Knokke, terwijl de Claeys-groep de grootste complexen van Hasselt en Luik onder haar vleugels heeft. Alles samen niet minder dan 93 schermen. Bovendien is het een gigant met uitbreidingsdromen. Momenteel wordt er al gebouwd in Rijsel en er is sprake van vestigingen in Duitsland en Spanje.

Koen Bert voert binnen dit imperium de onderhandelingen met de filmverdelers voor Kinopolis, Decascoop, Pentascoop en ook al voor Metropolis. Het samenwerkingsakkoord met Supercity bestaat erin dat hij sinds 1 juni ook onderhandelt over de films die Luc O in Supercity wil krijgen. Koen Bert: "Supercity nam zelf het initiatief voor de overeenkomst omdat ze in de eerste maanden van 1993 nogal wat kleppers aan zich zag voorbijgaan." "Minstens twee van onze bronnen verzekerden met grote stelligheid dat het eigenlijke initiatief voor deze toenadering van hogerhand kwam, met name van Philips, dat zoals bekend de volledige controle over Supercub — de eigenaar van Supercity — uitoefent. De beheerraad van Cinema Leuven nv, die Supercity beheert, zou volledig gedomineerd worden door Philips.

Roddels

De voordelen van een akkoord met Koen Bert zijn nogal evident. Zoals hij het zelf uitdrukt: "Mijn positie tegenover de verdelers is uiteraard sterker omdat ik meer zalen achter me heb. Andere aantrekkelijke elementen waren ongetwijfeld het feit dat ik soepel ben in het onderhandelen en dat ik een goede relatie heb met een van de grootste verdelers, United International Pictures (UIP). Dat was een van de problemen van Luc O: met UIP had hij een uiterst slechte werkkrelatie." Over die speciale relatie tussen UIP en de Kinopolis-groep wordt onder insiders nogal wat geroddeld. Een exploitant uit een grote Vlaamse stad zei: "In alle omstandigheden kiest UIP de kant van Kinopolis. Daartegenover staat dat de Bert-Claeys-groep de UIP-films uitzonderlijk goed verzorgt: ze draaien langer dan normaal en komen nooit op ongunstige uren of in slechte zalen terecht. Alles lijkt erop dat er tussen die twee akkoorden bestaan."

Vrijheid

Dat Supercity — of beter, Philips — precies bij Kinopolis en bij Koen Bert kwam aankloppen, hoeft niet te verbazen. Ten eerste gaat het zoals gezegd om de rijzende ster van de laatste jaren, wat een redelijke garantie op succes biedt voor Supercity — of beter, voor Philips. De monopoliepositie die de groep Bert-Claeys in België aan het uitbouwen is, opent

interessante perspectieven als men het van de kant van de exploitant bekijkt (zie kader p. 6). Verder beweert Luc O steeds goede contacten te hebben onderhouden met de familie Bert, hoewel daarover in het verleden andere geruchten de ronde deden. Zo werd Luc O ooit nog na een zeer korte periode als directeur van Kinopolis aan de deur gezet. Tenslotte heeft Kinopolis zelf altijd interesse getoond voor Supercity zolang het complex officieel te koop stond. De Bert-Claeys-groep wou echter niet het hele complex overnemen, omdat de winkelgalerij verlieslatend is.

Uiteraard hangt aan de diensten van Koen Bert een prijskaartje. Voor elke film waarover hij onderhandelt, krijgt Bert naar eigen zeggen een (niet nader vermeld) percentage van de recette. Luc O van zijn kant ontkent begrijpelijkerwijs dat er voor de bemiddeling dient betaald te worden. Beide partijen onderstrepen dat het samenwerkingsakkoord geen beperking zou zijn van de programmatorische vrijheid van Luc O of dat het verder zou reiken dan de programmatie.

Nijd

De gevolgen van het akkoord heeft Jos Rastelli al kunnen voelen. Zowel volgens Luc O als volgens Koen Bert kan de Studio in haar sneak previews geen films meer programmeren die later in Supercity op het scherm komen. Tegelijk start Supercity volgens Koen Bert binnenkort zelf met sneaks — waarin evenwel ook geen films zullen te zien zijn die later in de Studio draaien. Voor de normale vertoningen zijn de gevolgen eveneens merkbaar. Alle insiders keken met stomme verbazing toe hoe weinig kasssukessen Jos Rastelli nog geprogrammeerd

vervolg op pag. 6

BINNENIN

ELKE WEEK 3 LITER

VETO

Terwijl wij ons te goed deden aan de heerlijke spijzen van de Alma gingen enkele Leuvense studenten hongerstaking in Brussel voor een volslagen onbekende vallei ergens godverloren in Frankrijk. Het schijnt trouwens dat er je passeert als je van plan bent om op bedevaarte te trekken naar Sint Jacob van Compostella. Het gelinkzalig leven is niet iedereen gegeven. .... p 3

Klapstuk is er weer, niet alleen met dans, maar ook met film en literatuur. Voor wie er maar niet genoeg van krijgt, het menu wordt u hier warm geserveerd, met nagericht en voor een gunstprijsje. Nochtans is het lang niet allemaal konijn in romsaus. .... p 4 en 5

Paul Goossens evalueert mei '68, wij evalueren Paul Goossens. Denk vooral niet dat u alleen was op de Alumnidag. .... p 6

DEFINITIEF PLAN KOMT ER PAS IN MAART LEUVENS VERKEER RAAKT STILAAAN UIT DE KNOOP

Debat — Iedereen zal wel gemerkt hebben dat het stadsbestuur al drie maanden experimenteert met plannen om de verkeersdruk in Leuven te verminderen. De Masereelclub maakte van deze gelegenheid gebruik om vorige week samen met schepen voor verkeerswezen Bart Massart, de Leuvense milieuraad, 'Langzaam verkeer' en de handelaarsorganisatie 'Het gebroken hart' een debat te organiseren: "Leuven, verkeersarm of ... rijk?"

Schepen Bart Massart stelde in zijn korte evaluatie van het experiment dat het grootste deel van de bevolking positief staat tegenover het project, maar schoof meteen ook enkele negatieve punten naar voren. Zo gebeurde het verleggen van de verkeerssituaties ten nadele van bepaalde woongebieden die zo met een overlast te kampen kregen. Er ontstond ook een chaos aan de scholen waarheen ouders hun kinderen met de wagen willen brengen. Sommige autobestuurders zochten vluchtwegen om het andere deel van de stad te bereiken zonder naar de ring terug te hoeven keren. Bovendien

wordt de ring nu ekstra belast. "Het wordt stilaan onontbeerlijk om het gebruik van het openbaar vervoer en de fiets aan te moedigen om de mobiliteit in de binnenstad te verhogen", aldus Massart.

Tenslotte worden er grotere inspanningen verwacht van de Lijn, die nog geen pogingen ondernomen heeft om met kleinere — zoals in Mechelen of Brugge — of milieuvriendelijkere bussen voor de dag te komen. Het enige initiatief is dat het Stadsbestuur, in overleg met de Lijn, de busabonnementen voor haar personeel en het Leuvense ziekenhuispersoneel terugbetaalt. Ook de scholen en de universiteit worden aangemoedigd om initiatieven in die richting te nemen.

"Het gebroken hart" richtte haar kritiek vooral tegen het te laat aankondigen van de gewijzigde verkeerssituatie en het gebrek aan bewegwijzering en signalisatie. Hun kritiek dat er te weinig parkeerplaatsen is, werd weergeld met het argument dat zelfs in drukke periodes nog steeds parkeerplaatsen onbenut blijven en dat daarenboven dertig procent van de

plaatsen door de handelaars zelf gebruikt worden. De Leuvense milieuraad pleitte voor het invoeren van een zone 30 in de hele stad en het verbeteren van de fietsakkommodatie. Zo stellen ze voor om een fietspad langs de Dijle en het kanaal aan te leggen. Het onderzoekscentrum 'Langzaam verkeer' wees op het gebrek aan samenhang in het beleid. Er worden teveel kleine stapjes genomen zonder dat er gewerkt wordt aan een globaal verkeersplan voor Leuven. Schepen Massart beaamde dit door te stellen dat er in Leuven te weinig mandatarissen zijn met de capaciteiten om een stad te besturen (sic). Volgens hem komt dat globaal plan er echter wel, maar pas tegen begin maart, na een onderzoek door een Brugs planingsbureau en het inrichten van verschillende inspraakrondes. Een van die rondes zal op 13 oktober om 20.00 u in het deelgemeentehuis van Heverlee doorgaan. Daar wordt dan een platform opgericht om de verbetering van de Leuvense fietssituatie te bespreken.

(sn)

LEZERS BRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)actualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking; de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen, wat overeen komt met ±1,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Blok

Op 4 oktober organiseerde Politika een debat over de politieke actualiteit. Wij met MLB begripen niet waarom Politika het Vlaams Blok hierop heeft uitgenodigd.

Zeker niet in naam van de democratie; waarom was er dan niemand van Rossem, die in het parlement is vertegenwoordigd, waarom was er dan niemand van de migrantengemeenschap, die tien procent van de bevolking vertegenwoordigt. Zeker niet om het debat te stimuleren, want het Vlaams Blok is zelf zo slim om te

weten dat ze zichzelf belachelijk zouden maken, als ze hun racistische en fascistische ideeën hier zouden verkondigen. Om het met de woorden van Paula D'Hondt te zeggen: "Men kan beter over samenlevingsproblemen discussiëren, zonder het Vlaams Blok uit te nodigen".

Waarom het Vlaams Blok niet uitnodigen? Indien men hen uitnodigt, geeft men hen een forum en een legitimatie. Zij willen niet liever dan uitgenodigd worden, vermits zij isolatie als negatieve ervaren.

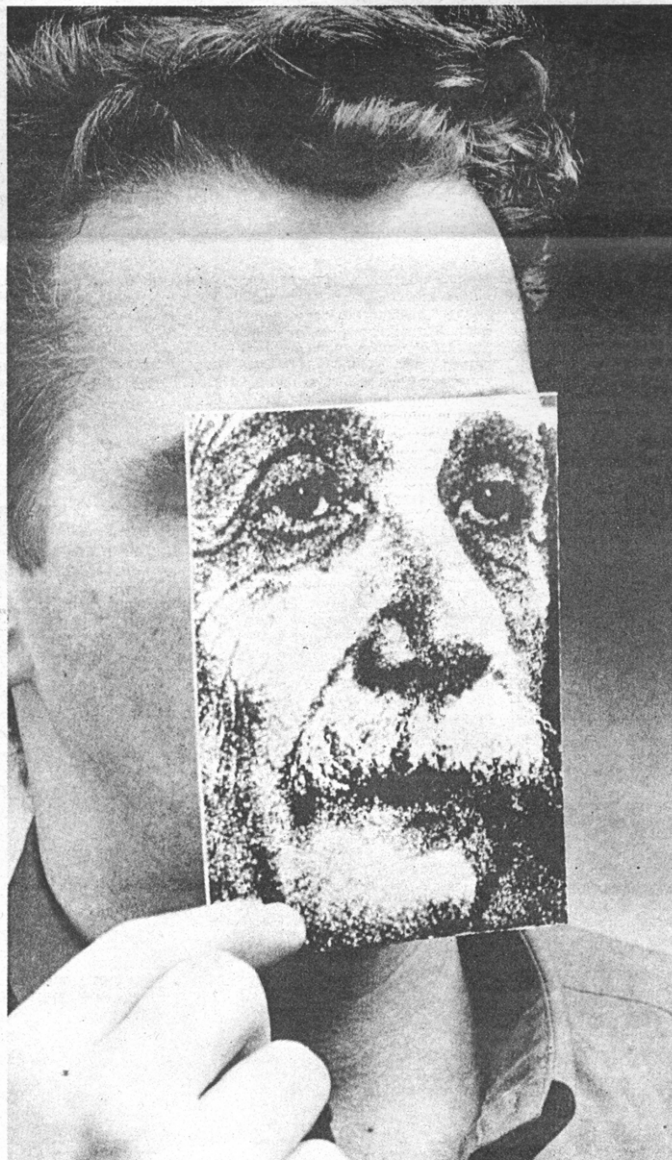
In de jaren '30 was men ook tolerant en verdraagzaam tegenover extreem-rechts, en tot wat deze politiek geleid heeft, weet iedereen.

Voor de democraten, die nog de illusie hebben, dat men via het democratisch parlementair systeem de fascistische kan tegenhouden, citeren wij Manfred Roeder (een nazi, die in de gevangenis zit): "Hitler is niet via een staatsgreep aan de macht gekomen. Hij heeft de meerderheid van de stemmen behaald tijdens vrije verkiezingen. Wij zullen terug aan de macht komen, wanneer het grootkapitaal denkt dat de economische crisis enkel nog door ons kan opgelost worden en dit zal opnieuw gebeuren via het democratisch parlementaire systeem."

Tom Van de Sande, namens MLB

advertentie

Laat jezelf eens van je geniale kant zien!

Met de nieuwe HP 48G en HP 48GX Calculators haal je gewoon meer uit jezelf! Een handleiding heb je nauwelijks nodig.

De meest krachtige en uitgebreide rekenmachines zijn eenvoudig in het gebruik!

Zo eenvoudig omdat je voor het eerst alle functies gewoon kunt uitvoeren door de stap-voor-stap instructies op het scherm te volgen.

Hoewel wij nog niet direkt beweren dat onze briljante nieuwe wetenschappelijke rekenmachines van jou een tweede Einstein zullen maken, ze maken wel het genie in je wakker!

Speciaal Introductie-aanbod

Eenvoudig in het gebruik... Dus ook eenvoudig te beslissen! Tijdelijk GRATIS* bij aanschaf van een HP 48G of HP 48GX een waardevolle PC-link voor een IBM-Compatible PC met bijbehorende installatie-software (van 1993 tot 31/10/93).

Bezoek uw HP Calculator Dealer vandaag nog! Hij heeft alle informatie.

HP Customer Information: 02/778 34 00.

*Zolang de voorraad strekt.

hp HEWLETT
PACKARD

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
☎ 016/22.44.38
☎ 016/22.04.66

Jaargang 20
nr. 4
11 oktober 1993

Ver. uitg. Karen De Poeter,
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven

Hoofredactie:
Kris Jacobs

Redaktiesekretaris:
Karen De Poeter

Redactie: Karel De Weerd, Serge
Franchoo, Jeroen Overstijns,
Steven Van Garse

Doka: Karen
De Poeter, Steven Neiryck,
Dieter Telemans

Tekeningen: Nix
Layout en vormgeving: Els
Cornelis, Filip

De Keukeleere, Karen De Poeter,
Henk Dheedene, Serge
Franchoo, Kris Jacobs, Jeroen
Overstijns, Hans Vandenabeele,
Steven 'Gesundheit' Van Garse
Medewerkers: Els Cornelis,
Pieter De Gryse, Filip
De Keukeleere, Thomas De Mot,
Tom Kestens, Jos Kuipers,
Steven Neiryck,
Anne Van der Donck
Eindredactie: Serge Franchoo en
Steven Van Garse

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij Nevada Brussel
Oplage 9000 eksemplaren
ISSN-nummer 0773-5162

Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studen-
ten: 350fr; buitenland: 600fr;
steun vanaf 1000fr; over te
schrijven op rek. nr. 001-
0959719-77

Agenda en Ad Valvas ten laatste
vrijdag voor verschijnen om
18.00 uur op het redaktieadres
bezorgen

Redactievergadering
iedere vrijdagmiddag om
15.00u

Hongerstaking voor de Aspevallei Genoeg Leuven genoeg gegeten

Vorige maandag trok de groen-progressieve beweging Genoeg Leuven naar Brussel om 24 uur mee te hongeren met vijf Europese jongeren, die al een week lang vastten als protest tegen de aanleg van een tunnel in de Aspevallei in de Pyreneeën. De vastenactie werd dinsdag afgerond met een manifestatie voor de gebouwen van de Europese commissie die weldra een beslissing zal nemen rond verdere financiële steun aan de werken.

De Aspevallei is een van de laatste vrij ongerepte natuurgebieden in de Pyreneeën. Je kunt hier nog vele diersoorten aantreffen die door Europese richtlijnen beschermd worden, onder andere de enige bruine beren die Frankrijk nog rijk is. Momenteel loopt een nationale weg met twee rijstroken door de vallei over de Col du Somport naar Spanje. Langs deze weg loopt de spoorlijn door de bergen. Twintig jaar geleden werd deze na een ongeluk echter definitief gesloten.

Op 25 augustus 1991 tekenden de Franse en Spaanse regering echter een verdrag om de wegverbinding tussen Bordeaux, Toulouse en Pau in Frankrijk en Zaragoza in Spanje te verbeteren door de aanleg van een tunnel ter hoogte van de Col du Somport en een verbreding van de baan tot vier rijstroken. Deze infrastructuurverbinding moet ervoor zorgen dat een capaciteit van meer dan duizend trucks per dag verwerkt kan worden. In een volgende fase zal men de bouw van een autosnelweg overwegen zodat ofwel de spoorlijn verwijderd zal worden — een bilateraal verdrag uit 1928 verbiedt dat echter — ofwel de Asperivier onder een laag asfalt zal verdwijnen.

De Europese commissie bevestigde in 1992 nochtans dat er geen plannen bestaan voor een autosnelweg in de Aspevallei. In het 'Plan Aquitaine' van juni 1991 tussen de Franse staat, de regio en het departement is er op langere termijn wel sprake van een snelwegverbinding Bordeaux-Pau-Zaragoza. Kortom, weldra zal de Aspevallei moeten aansluiten bij de E7 die Spanje en Portugal met de andere EG-lidstaten zal verbinden.

Behoeft

Het project van de Aspevallei is evenwel geen plaatselijk project maar kadert in het trans-Europees netwerk van de EG ter bevordering van de Europese eenheidsmarkt en ter ondersteuning van de Europese industrie.

Als de Europese bedrijven een sterke positie op de wereldmarkt willen veroveren

zullen ze moeten vechten tegen de Japanse en Amerikaanse ondernemingen. Een van hun strategieën is het toepassen van een welbepaalde Japanse managementstechniek, toyotisme genaamd. De oude produktiemethode, Taylorisme, gaat gepaard met het aanleggen van grote stocks die niet onmiddellijk geld opbrengen. Dit komt neer op dood kapitaal dat niet geïnvesteerd kan worden.

Het 'just-in-time' principe van het toyotisme wil die stocks tot het strikte minimum reduceren door de produktie af te stemmen op de vraag. Er wordt dus voornamelijk op bestelling geproduceerd en de goederen vertrekken onmiddellijk naar de klant. De toekomstige stocks zullen dus onvermijdelijk op het wegennet belanden, dat weldra gekonfronteerd zal worden met een toenemend aantal vrachtwagens. Om dat groeiend goederenvervoer op te vangen en de Europese eenheidsmarkt te creëren is er dus volgens de industrie behoefte aan betere en snellere verbindingen tussen konsument en producent en tussen de verschillende EG-lidstaten.

Om hun krachten te bundelen en gezamenlijk invloed uit te oefenen op de Europese politici — want geen sterke economie zonder een sterke politiek — hebben de grote Europese bedrijven zich in 1983 verenigd in de European Round Table of Industrialists (ERT). In 1984 publiceerde de ERT het rapport 'Missing Links' met voorstellen om de Europese infrastructuur te vervolledigen. Dit rapport kaderde bovendien in een ander ERT-verslag uit hetzelfde jaar: 'Europe 1990, an agenda for action', dat een akkoord voorstelt om de binnen- en buitenlandse grenzen op te heffen en een vrij verkeer van goederen, diensten en personen te verwezenlijken.

Acht jaar later (in 1992) maakte Karel Van Miert, toen EG-kommissaris van transport, zijn plannen voor een trans-Europees netwerk bekend. Hierin werd gesteld dat de wegeninfrastructuur achterblijft bij de belangrijke andere investeringen en dat er daarom tegen het jaar 2000 in de

EG twaalfduizend kilometer nieuwe autosnelwegen moesten worden aangelegd, met bijzondere aandacht voor de missing links. Dit betekent onder andere nieuwe wegen tussen Spanje en Portugal, Skandinavië en de rest van Europa. Er wordt echter niet gesproken over de gevolgen voor het welzijn van de Europese burgers en het milieu. De voorziene toename van het vrachtovervoer zal de uitstoot van koolstofdioxide en de luchtvervuiling nog vergroten en natuurgebieden zullen geasfalteerd worden. De plannen voor dit trans-Europees netwerk zijn vorige week door het Europees parlement goedgekeurd.

Geld

Je kunt dus gerust stellen dat de Aspevallei opgeofferd wordt voor het profijt van de Europese industrie. De EG voorziet immers in 21 procent van de kosten van de aanleg van de tunnel. Het is dus geen toeval dat er uitgekend in Brussel wordt gehongert. Na verscheidene akties ter plaatse verklaarde een rechtbank in Pau dat de inmiddels begonnen werken volgens het Milieu-Effekten Rapport (MER) in strijd waren met de EG-richtlijnen. De EG trok zijn steun terug en de werken werden gestaakt. In juli verscheen echter een nieuw MER dat geen rekening meer houdt met de gevolgen van de voorziene toename van het vrachtovervoer. Wanneer nu de Conseil d'Etat in Parijs zijn goedkeuring voor de bouw geeft, hoeft men

alleen nog maar te wachten op het fiat van de Europese commissie. Dan zal het Directoraat-Generaal dat zich bezig houdt met de transportproblematiek, het nodige geld vrijmaken en kunnen de werken opnieuw aangevat worden. Een mogelijk alternatief voor de tunnel, de herwaarderung van de spoorlijn zodat de vrachtwagens op treinen overgeladen de vallei kunnen doorkruisen, zou echter tien keer minder kosten dan de geplande werken.

Toen bleek dat verdere plaatselijke akties onvoldoende draagkracht zouden hebben en zelfs gevaarlijk zouden zijn — Eric Petitain die meerdere manifestaties en wegblokkades organiseerde, belandde in de gevangenis — en er bovendien weinig steun meer van de plaatselijke bevolking te verwachten viel, trok de Duitser Lutz Schreiber door de Europese Gemeenschap om jongeren te vinden die samen met hem een week in Brussel wilden vasten en zo druk uitoefenen op de Europese commissie. Met hun vijf verbleven ze dan van 28 september tot 5 oktober in het Brussels anarchistisch huis Guernica. Ondanks het feit dat de wasters zich elke dag tussen 12 en 14 uur voor het commissiegebouw 'zetelden' met spandoeken en pamfletten, kwam er heel weinig persreactie. De laatste 24 uur werd er door een veertigtal jongeren van Genoeg Leuven en andere milieubewegingen uit solidariteit meegeest. De week werd dinsdag afgesloten op het Schumanplein, met een straatteater rond de Europese vervoersproblematiek. Tot slot werd gedurende een tiental minuten de Wetstraat geblokkeerd terwijl slogans als 'No Pasarán' (je komt er niet door), en 'Non à l'Europe du béton' werden geschreeuwd. Of de eurokaten deze boodschap begrepen hebben valt nog af te wachten.

Steven Neiryckx

Isol gesloten

vervolgd van pag. 1

genwoordigingsmodel op. Binnen Loko is een serieus debat hieromtrent zeker een vereiste. En dat is tot nu toe niet gebeurd. Kern van de discussie zal zijn of Isol blijft werken met een vertegenwoordiging via National Groups, zoals nu het geval is, of dater, naar analogie met de andere raden van Loko, op fakultaire basis gerekruteerd wordt. Dit zou dan resulteren in de oprichting van een Internationale Raad die zich specifiek bezighoudt met integratie en opvang van buitenlandse studenten.

Absurd

Studentenvoorzittingen verkiest dit model omwille van twee redenen. Ten eerste zou volgens hen op die manier de representativiteit beter gewaarborgd zijn en ten tweede kan er dan werk worden gemaakt van 'echte integratie': een op nationale basis georganiseerde structuur heeft in het kader van een multiculturele maatschappij inderdaad weinig zin. Parallel zouden de nationale groepen wel kunnen blijven bestaan, die eigen activiteiten organiseren en terug kunnen vallen op die Internationale Raad voor eventuele subsidies. De structuur van National Groups mag dan al veel nadelen hebben, het is nochtans genoegzaam bekend dat

het een grote emancipatorische waarde kan hebben.

De academische overheid maakt in dit dossier — en misschien wel heel bewust — één grote denkfout. Ze wil de werking van Isol verleggen naar een meer prestigieuze aangelegenheid waar niet alleen Nigeriaanse of Chinese studenten aan bod komen maar vooral de grote groep Nederlanders en Amerikanen. Daar is op zich natuurlijk niets op tegen, maar het zijn niet die studenten die veel integratieproblemen hebben. Dat heeft vanzelfsprekend te maken met een minder groot cultuurverschil en — niet te onderschatten — met een veel makkelijker toegang tot kafees en tot de kamermarkt. Bovendien worden bijvoorbeeld de Amerikanen in het Loyola-kollege al heel goed gecoacht, evenals de Erasmusstudenten in de Erasmuswerking.

Het is bijgevolg nogal absurd dat de universiteit het aandeel buitenlandse studenten dat de grootste nood heeft aan opvang relatief wil verminderen in een raad die zich uitsluitend met integratie en opvang moet bezighouden. Loko heeft dus nog heel wat denkwerk te verrichten. Studentenvoorzittingen verwachten een voorstel tegen eind november.

Els Cornelis

NEDERLANDERS OPGELET!

De "kwaliteitskrant" NRC-Handelsblad wordt nu ook in Leuven, Kessel-Lo en Heverlee bezorgd op de dag van haar verschijning. 's Avonds rond etenstijd kan zij in uw bus liggen. U hoeft Rijkaard, Overmans, Ellen van Langen, Clinton en Hofland niet meer te missen. En ook Jeltsin niet met zijn strijd.

Bel voor inlichtingen: (016)/23.11.73 Hans den Bieman, Tervursestraat 62 B1, Leuven; b.g.g. (016)/23.95.65 boekhandel "De Toverberg".

Of haal een antwoordkaart op, daar, waar u Sijtje Boes geafficheerd ziet.

NRC HANDELSBLAD

advertentie

De déjeuner sur l'herbe

(foto Steven Neiryckx)

REDAKTIONEEEL Papa KUL

De houding van de unief inzake Isol is op zijn minst ambig te noemen. Aan de ene kant is het zonder meer positief dat ze na twintig jaar Isol-geschiedenis eindelijk eens de handen uit de mouwen steekt om te sleutelen aan een echt beleid ten aanzien van buitenlandse studenten, en meer bepaald aan het beleid ten aanzien van derde-wereldstudenten.

Aan de andere kant kan men zich niet van de indruk ontdoen dat er meer zit achter de plotsse interesse van de KU Leuven voor de Isol-problematiek. Het zou immers best kunnen dat ze met die interesse de nieuw ingeslagen beleidsweg ten aanzien van buitenlandse studenten ook wil toepassen op Isol.

Zo waren er al de discriminerende maatregelen voor niet-EG-studenten inzake bisecht, maar bovendien benadrukte rektor Dillemans onlangs nog op een persconferentie dat er meer werk moet gemaakt worden van een lange-afstandsbeleid: beter de oprichting van nieuwe universiteiten ondersteunen in de derde wereld dan hun studenten naar hier halen, zo luidde het. In dezelfde lijn liggen de voorstellen die de KU Leuven rond Isol uitbracht. Ze zou meer zelf de touwtjes in handen nemen.

Natuurlijk is het wel zo dat Isol een aantal structurele problemen kende: het Executive Committee van Isol had geen voeling met de basis, Isol kende continuïteitsproblemen en een relatief grote groep buitenlandse studenten vond zich niet terug in de werking van het socio-cultureel centrum. Ook hebben de andere geleidingen van Loko zich nooit echt om de zaak bekommerd. Meer samenwerkingszin had Isol waarschijnlijk beter gewapend tegen de huidige bemoeisucht van de unief.

De voorstellen van de KU Leuven lijken er echter eerder op gericht een meer prestigieuze buitenlandse-studentenwerking uit te bouwen door het aandeel van de derde-wereldstudenten hierin te verminderen. Imagovorming is belangrijk voor het moderne bedrijf KU Leuven.

Maar bovendien vormen die voorstellen een treffende illustratie van een bredere tendens nationale de laatste jaren teruggekeerd wordt naar dat soort paternalisme waar de contestatie van eind jaren '60 kofjes gemaakt had. Zowel in hun houding tegenover het zuiden als tegenover studenteninspraak, de twee thema's die in de Isol-diskussie door elkaar lopen, stellen de bestuurders van onze unief duidelijk verworvenheden in vraag die enkele jaren geleden nog als vanzelfsprekend werden beschouwd.

De eis om binnen de werking met vreemde studenten meer aandacht te besteden aan de vijfhonderd Nederlandse en tweehonderd Amerikaanse studenten aan de KU Leuven, wat logischerwijze ten koste zal gaan van de derde-wereldnationaliteiten, duidt bovendien nog op een andere tendens: het westen plooit op zichzelf terug.

Het laatste wat men van de KU Leuven kan zeggen is dat ze tot nu toe geen aandacht had voor de problemen van het zuiden. De talrijke onderzoeksinitiatieven, projecten in de derde wereld, individuele beurzen en uitwisselingsprogramma's bewezen dat onze unief open staat voor dit deel van de wereld. Nu in het westen echter steeds meer de opvatting groeit dat er grenzen moeten zijn aan die openheid, blijft ook de KU Leuven niet achter.

De dans verschriftelijkt Bio-energie en hype

Klapstuk gaat multi-mediaal, dat is het minste wat gezegd kan worden. Vandaar de uitgave van vier boekjes met een heel gevarieerde thematiek. Vorige week kwamen in Veto reeds een essay van Paul Valéry en een vraaggesprek van Rudi Laermans en Pieter T'Jonck met Vera Mantero en Meg Stuart aan bod. Deze week iets heel anders: een libretto en een diskografie. Je moet het maar doen.

O'CONNOR

De verschriftelijking van Dennis O'Connors choreografie 'Amor Omnia' is opgevat als een verklarend tekstboekje bij de dans. Zowel de dansers als de toeschouwers kunnen er uit afleiden wat de bewegingen en choreografie van de dans suggereren. Een libretto dus, zoals dat oorspronkelijk gebruikelijk was in de opera- en oratoriumwereld.

De tekst van het libretto — auteurs zijn Christine Baczewska, componist-zangeres, en Dennis O'Connor zelf — vraagt geen wetenschappelijke benadering, wel een openheid voor illusie en droom. Het is een smeltkroes van anatomische terminologieën, verwijzingen naar Wittgenstein, Dante en Da Vinci, oude Chinese verhalenmaats enzovoort. Allemaal zijn zij gewat in een muzikaal-poëtische stijl. Opvallend zijn de repetitieve elementen, die een overblijfsel zijn uit de dansschool van Cunningham waarin O'Connor jarenlang meedraaide.

Het idee van een libretto is erg functioneel. Het levert per act een scène rake beelden en vaak lijfelijke beschrijvingen op van hetgeen de toeschouwer vooraan ziet gebeuren. Dit is vooral het geval in het hoofdstuk

'Afflictions' waar hoofd, hart, heupen en voeten een centrale rol spelen.

Dennis O'Connor heeft het thema voor deze nieuwste danskreatie gevonden in de dreiging van de grootstad, en dan meer bepaald die van New York. Brutaliteit, geweld en "de altijd aanwezige dood" in deze stad verontrusten haar inwoners. Dat gebruikt O'Connor dan als kader voor 'Amor Omnia'. In deze voorstelling confronteert hij vier dansende mensen met elkaar en toont hij hun lichamen als een instrument voor communicatie. Die communicatie verloopt het moeilijkst wanneer zij elkaar niet intuïtief durven naderen en daardoor afstand creëren. O'Connor noemt het "een bio-energetische kijk op het lichaam", wat in de lijn ligt van de oosterse lichaamsfilosofie. Hij wil daarmee ingaan tegen de louter materiële, bio-chemische lichaamsopvattingen.

Dennis O'Connor is een opstandig kind van zijn tijd. Hij vraagt opnieuw aandacht voor het lichaam als bindmiddel tussen mensen, en voor het grote gevoel van de Amor Omnia: *love conquers all*.

ZORN

Wie John Zorn zegt, zegt al gauw Bill Frisell, Fred Frith, The Naked City, Painkiller. En juist daar gaat het vierde boekje van 'De dans verschriftelijkt' van Klapstuk over. Dieter Lesage, cultuurfilosoof, maakt in deze "inleiding op een diskografie van John Zorn" op basis van een aantal uitspraken van deze muzikant een analyse van de (nieuwe) avant-gardecultuur.

Uitgangspunt van het essay is Zorns stelling dat, in tegenstelling tot de klassieke opvatting, de twintigste-eeuwse kunstwerken niet langer meer

De Alumnidag vorige zaterdag bleek toch niet het verhoopte succes te zijn dat de organisatoren verwacht hadden. Zelfs wij hebben ons in de luren laten leggen en hebben er vorige week een heel artikel aan gewijd. Niet getreurd evenwel, want iedereen leert uit zijn fouten. (foto Dieter Telemans)

schatplichtig zijn aan één "Kreator". Ze zijn het resultaat van een "kollektief van gespecialiseerde individuen". Voorbeelden uit de twintigste eeuw zijn legio, in de dans-, theater- en filmwereld.

Dieter Lesage merkt echter ook op dat, wanneer de marktmechanismen gaan spelen, er een paradox aanwezig is. De artistieke produktie is één zaak, maar de commerciële is een andere: "Indien blijkt dat bepaalde eigennamen het bijzonder goed doen bij een bepaald publiek, dan kan men de kansen van een produkt als koopwaar aanzienlijk verhogen door het, voor zover mogelijk, vooral of eksklusief met die eigennamen te associëren." Dit fenomeen is vooral in de filmwereld heel duidelijk zichtbaar. De film wordt in de meeste gevallen geassocieerd met een regisseur of met een akteur.

Interessanter wordt het als Dieter Lesage dan een andere paradox toevoegt op John Zorns werk: dat van de compromisloze avant-garde. Zijn

analyse toont aan dat het de avant-garde kunstenaar koud laat of hij met zijn werk succes heeft. "I guess I've never been too in touch with the market place", zegt John Zorn. Maar, zo blijkt nu, dat is nu juist hetgeen wat het publiek van hem verlangt.

Kitsch

Daarmee hangt ook Lesages visie op de klassieke (sic) avant-garde samen. "De avant-garde kunstenaar is voor alles verkocht aan zijn avant-garde label. Zo wil het tenminste de officiële retoriek van de avant-garde. Die retoriek dikteert dat de avant-garde kunstenaar zich niet voor de receptie van zijn werk door het brede publiek dient te interesseren. Men maakt geen kunst voor het publiek, het publiek is er voor de kunst". De neo-avant-garde daarentegen "is er geheel en al voor zijn fans." Oorzaak van deze evolutie ligt volgens Lesage in het feit dat er op de uitgepuurde avant-garde een reaktie kwam, die erin bestond te gaan kotteteren met de populaire cultuur, met kitsch, rap en heavy metal.

Het grootste deel van het boekje is in feite de diskografie van John Zorn. Alhoewel inhoudelijk minder interessant, is het leuk om er wat in te graafden omdat Dieter Lesage die lijst voorzien heeft van commentaar. Die is in feite niet meer dan een toepassing van zijn inleidende essay met naar het einde toe het volgende credo: het essay mag niet monumentaliseren maar moet inventariseren. Op

die manier haalt Lesage zelf ook nog het paradoksale van zijn eigen essay aan. Monumentaliseren wil zeggen "ontsluierende metaforen te evoceren", "filosofieren" en dat is nu net hetgeen wat Lesage in de veertien pagina's inleiding wel gedaan heeft.

"Het lijk van de komponist, over John Zorn" legt haarfijn een aantal wetmatigheden van de cultuur uit. Het is een boekje over de vernieuwde interesse van de avant-garde in de populaire cultuur, over camp en hype en over het "fetisjisme van de meester". Soms klinkt het wel een beetje déjà entendu maar Dieter Lesage heeft alles in een klare taal gezeten waardoor een bepaald soort cultureel gewaauw helemaal wordt gedemythologiseerd.

Must

Alleen, wat doet een boekje, laat staan een diskografie, over John Zorn in een reeks die over dans wil schrijven. Direkte aanleiding is het feit dat choreograaf Izot Kovac John Zorns muziek gebruikte voor zijn creatie. Maar het is veel meer geworden dan dat. Het lijk van de komponist is een essay over avant-garde, en voor de (Klap)stucganger, voor wie kunst staat of valt met avant-garde, is het boekje een absolute must.

(svg)

De vier boekjes zijn uitgegeven door de vzw Klapstuk en zijn afzonderlijk verkrijgbaar voor 200 frank.

Traditionele dans op Klapstuk '93 Zolang het maar geen Hongaarse is

In zijn derde editie staan voor het eerst ook traditionele dansvormen op het programma van Klapstuk. Bij sommigen zal misschien onvermijdelijk de vraag naar boven komen wat in hemelsnaam hun plaats moet zijn op een festival dat pretendeert hedendaagse dans te brengen.

Aan de basis van het idee lag de scherpstelling van de lijn tussen hedendaagse dans en traditionele dansvormen, andere dan klassiek ballet. In de zoektocht naar hedendaagse dans die hier naar inspiratie uit put, stootte men op de Noordindische kathakdans en de Spaanse flamencotraditie. Zij onderscheiden zich van andere folkloristische dansvormen door hun sterk levend en dynamisch karakter. Het zijn geen duffe museumstukken die op tijd en stond even uit de kast gehaald worden om een of andere festiviteit op te luisteren.

Er is echter meer dan dat. Beide voorstellingen zouden niet door de strenge Klapstuk-selektie geraakt zijn, als ze op technisch vlak niet zo hoog geskoord hadden. Klapstuk heeft zich bij de prospectie ook laten leiden door de rijke ontstaansgeschiedenis van flamenco en de kathakdans.

Heel

Wie ooit in Spanje een flamencovoorstelling heeft bijgewoond, herinnert zich waarschijnlijk een sterk gekommerciëleerd spektakel. Deze dans- en muziekvorm is in vele gevallen inderdaad een toeristische attractie geworden. Toch bestaat er nog een levend, authentieke flamenco-cultuur in Spanje. Zij is echter alleen te zien in besloten kring, bijvoorbeeld op flamenco-festivals.

De groep van 'El Farruco' vormt hierbij een buitenbeentje. Zij is erin

geslaagd om een ruimere bekendheid te verwerven. Antonio 'El Farruco' heeft met zijn familie een zeer geperfectioneerde flamencostijl ontwikkeld waarin de complexe opbouw van muziek- en dansritmes centraal staat. De gebaltheid van de emotie haalt het echter op puur academische formalisme. De flamenco-cultuur ontstaat immers vanuit het instinkt en de gemoedstoestand van de artiest. Hij keert in zichzelf en brengt vervolgens een gevoel naar buiten. Dat is de 'duende', het zinnelijk en geestelijk hoogtepunt van de artiest, dat vaak meeleefd wordt door de toeschouwers.

De voorstelling die 'El Farruco y su Grupo' voor Klapstuk brengt is een anderhalf uur durende introductie van de groep, waarbij de laatste dans wordt ingezet door Antonio 'El Farruco' zelf en zijn tienjarig kleinkind en opvolger 'El Farruquito'.

De tweede traditionele dansvorm die op Klapstuk aan bod komt, is de Noordindische kathakdans. Het is oorspronkelijk een aanbiddingsdans voor de god Krisjna, die uitgroeië tot de 'koningsstijl' van Noord-Indië. Ze wordt gekenmerkt door een voortdurende dialoog tussen het ritme van de voeten en de perkussie. Tegelijkertijd voert het bovenlichaam spektakulaire wervelingen uit.

Nahid Siddiqui staat bekend als de grootste hedendaagse kathak-danseres. Ze is van geboorte Pakistaanse maar leeft al meer dan twintig jaar in

Groot-Brittannië, waar ze zelf ook kathak onderwijst. Ze keert echter regelmatig naar Indië terug om samen te werken met haar leermeesters en deel te nemen aan kathak-festivals.

In haar dansstuk 'Mughal Court' wil ze de invloed aantonen die de mogoldynastie (16de tot 18de eeuw) uitoefende op de kunst in Noord-Indië en meer bepaald op de dans en de muziek. Ze doet dit aan de hand van vier solo's: 'Tarana' is gebaseerd op Perzische lettergrepen die naar God verwijzen, 'Ghazal' steunt op een oude dichtvorm en 'Thumri' is een romantisch lied. In 'Taal' tenslotte levert Nahid Siddiqui een schitterende dansimprovisatie waarin ze op virtueuze wijze haar techniek illustreert. Treffend voor de hele voorstelling is de intense band tussen muziek en dans. De muzikale begeleiding wordt verzorgd door drie muzikanten met traditionele instrumenten: de tablas (perkussie), de sitar (een snaarinstrument) en het harmonium (een soort orgel).

Juist

Kathakdans en flamenco staan dicht bij elkaar dan men op het eerste gezicht zou vermoeden. De 'gitanos', de dragers van de flamenco-cultuur, zijn immers van Noordindische origine en kwamen pas rond de zestiende eeuw in Spanje terecht. Afgezien van deze verre gezamenlijke oorsprong zijn het beide ook dansvormen die direct aanspreken. Wat belangrijker is en ook door de Klapstuk-organisatie benadrukt wordt, is dat deze voorstellingen aantonen dat de enige juiste verhouding tot andere culturen er een is van respect en openheid.

Anne Van der Donck

advertentie

Apple Education Centre

COMED LEUVEN

Breng kleur in je studentenleven voor slechts 39.950,-fr*!

*incl. BTW

14" VGA kleurenscherm

LC II 4/80

toetsenbord

muis

Aanbod nog geldig tot 30 oktober of zolang de voorraad strekt. Naast deze LC-II bundel zijn er ook andere opties mogelijk.

H. Hooverplein 24, B - 3000 Leuven
Tel. 016/29.21.50, Fax. 016/29.31.50

Nieuw jeugdhuis in Leuven

Oranje horloges

Leuven staat bekend voor zijn kafees, fakbars en vergelijkbare ontmoetingsruimten. De laatste jaren werd het aandeel van 'designkroegen' in de stad echter hoe langer hoe groter. Een aantal mensen hing dat blijkbaar de keel uit. Tegen het eind van dit jaar zullen dan ook maar liefst vier nieuwe 'alternatieve' stamineetjes het Leuvense horekalandchap vervoeged hebben. Als paddestoelen zowaar. Deze week belichten we vzw jeugdhuis Clockwork.

De Clockwork bevindt zich in de Boekhandelstraat, vlakbij de Grote Markt. Deze vzw wordt gerund door acht mensen. Aan de basis van de oprichting lag de vaststelling dat de zogenaamde alternatieve kafees in Leuven zoals de Bacho en de Reynaert één voor één verdwenen waren, terwijl er toch duidelijk een publiek voor bleef bestaan.

Die stelling wordt bevestigd door het ledenbestand van de Clockwork, dat inmiddels al meer dan duizend namen telt — en het aantal blijft stijgen. Daarbij komen nog de leden van de Kriminologische en van de Pedagogische Kring, waarvoor de Clockwork ook als fakbar fungeert. Die kringen kunnen elk één avond per week over het jeugdhuis beschikken, Pedagogie elke maandag — en Kriminologie elke donderdagavond. Zij leveren dan de tappers en bepalen welke muziek er gedraaid wordt. De samenwerking tussen de vzw en de kringen verloopt, afgezien van enkele onvermijdelijke meningsverschillen over muzikale voorkeur, vlekkeloos.

Soep

Die muziek lijkt trouwens de sterkste bindende factor te zijn tussen de verschillende bezoekers van het piepjonge jeugdhuis. Kenmerkend voor de platenkeuze van de Clockwork is een duidelijke voorliefde voor het hardere gitaarwerk, waarbij heimwee naar lang vervlogen punkdagen regelmatig de kop opsteekt.

De bedoeling is om op termijn het kafee uit te breiden met een naar eigen zeggen "bescheiden cultureel centrum". De kelder onder het kafee wordt daartoe omgebouwd tot een zaaltje waar onder andere optredens, tentoonstellingen en poëzie-avonden zullen doorgaan. Het eerste optreden, van de groep Schwarzenegger, zal op 14 november plaats hebben. Tegen dan zou de kelder, met een capaciteit van ongeveer honderd man, in orde moeten zijn.

Grootste probleem voor de jonge uitbaters is geluidsoverlast en de daarbij horende politiekontroles. Het feit dat het politiekantoor zich recht tegenover het jeugdhuis bevindt, is daar niet vreemd aan. Nochtans is de relatie met de politie en het stadsbe-

stuur vrij goed te noemen. Toen Veto vorige week het jeugdhuis bezocht, bevonden zich daar de schepenen De Kelver en Vanautgaerden-Vanneck, vergezeld van stadssecretaris Guffens en adjunct-stadssecretaris Hennes. Naar verluidt was even daarvoor ook het resterende deel van het schepenkollege aanwezig geweest. Burgemeester Vansina liet verstek gaan. Vooral het anti-drugsbeleid van de vzw — wie met drugs betrappt wordt, vliegt definitief aan de deur — droeg de goedkeuring van het schepenkollege weg. Verder beklemtoonde schepenen Vanautgaerden-Vanneck dat men natuurlijk ook "rekening diende te houden met oudere mensen." De algemene houding ten aanzien van het nieuwe initiatief was positief. In hoeverre de lovende woorden van het schepenkollege ook gemeend zijn, zal in de toekomst wel blijken. Een jeugdhuis — waar de prijzen een stuk lager liggen dan in de gewone kafees — is namelijk ook een serieuze bedreiging voor de traditionele horeka, die hun belangen wellicht aanzienlijk beter kunnen laten horen in het stadsbestuur.

De vzw wordt gefinancierd door de opbrengsten van het kafee. De medewerkers daarvan zijn vrijwilligers en worden dus niet betaald. Ook de verhuur van de kamers boven de Clockwork vormt een belangrijke bron van inkomsten, maar daar zou wel eens een kink in de kabel kunnen komen. Op 28 september werd het gebouw namelijk geïnspecteerd, onder meer op hygiëne en brandbeveiliging. Voor het kafee zelf waren er geen problemen maar al bij de eerste kamer erven verloor de vertegenwoordiger van de brandweer naar verluidt zijn geld. Resultaat: de kamers zullen onbewoonbaar verklaard worden als de noodzakelijke investeringen om de brandbeveiliging te verbeteren niet doorgevoerd worden. Als het zover komt, zal het jeugdhuis een fiks deel van zijn inkomsten moeten derven. Wordt vervolgd.

Thomas De Mot
Kris Jacobs

Vzw jeugdhuis Clockwork gaat er prat op dat zij een van de enige kafees in België zijn die de wereldbepaalde Chinese noedelsoep serveren.

Het schepenkollege vergadert vanaf nu in de Clockwork.

(foto Thomas De Mot)

DE KLAPSTUKFILMS DRAMATISCH EN EKSPRESSIONISTISCH

Buitenkans — Het Klapstukfestival zorgt dit jaar voor een interessante randprogramma. Zo is er de 'bi-blioteek' (eigenlijk een boekenwinkel), de eigen publikaties (zie artikel 'Bio-energie en hype) en de vertoning van twee niet voor de hand liggende films. Men koos niet voor dansfilms maar wilde net als bij de dansvoorstellingen "geëngageerd, gedurd en vernieuwend werk" tonen. De nadruk wordt gelegd op dialoog en konfrontatie tussen verschillende kunstakten, omdat een kunstak in dit hedendaags klimaat ook nooit helemaal onbeïnvloed op zichzelf kan staan. Het is voor het publiek in ieder geval

een buitenkans om twee films te zien die verder haast niet in België verdeeld worden.

Volgende week komt daarvan 'Antigone' aan de beurt, een film van Jean Marie Straub en Danièle Huillet. Hierin wordt het klassieke verhaal van Oedipus' kroost verteld. Wanneer Polyneikes zich uit de strijd tegen Argos terugtrekt wordt hij door Kreon als lafaard vermoord. Vervolgens wordt een verbod op een begrafenissen uitgevaardigd: "onbeweend moet men zijn lichaam laten, zonder graf, zoete maaltijd voor de vogels." Zijn zus Antigone zal dit verbod schenden en zo haar eigen doodvonnis tekenen. Straub en Huillet kozen voor de vertaling van Friedrich Hölderlin, die voor het teater bewerkt werd door Bertolt Brecht. De invloed van Brecht is merkbaar: de broer-zus relatie staat hier in functie van een ruimer maatschappelijk pleidooi tegen de oorlog. Dat is overigens een vaak gehoorde kritiek op Brechts versie. Nochtans is de tekst uitzonderlijk sterk en dramatisch, zowel op persoonlijk als op maatschappelijk vlak.

Dat is ook de reden waarom de regisseurs de oorspronkelijke tekst in versvorm in hun film overnamen en waarom ze kozen voor een uitzonderlijk sobere encensering. De tekst voor zichzelf laten spreken was hun uitgangspunt. Hoewel de regisseurs be-

weren op zoek te zijn naar een moderne dramatische vorm, lijkt dit eerder een terugkeer naar een voorbije filmvorm, die veel meer berop doet op de aandacht en de eigen interpretatie van de kijker. De sterke tekst en de actuele waarde van het verhaal verantwoordt echter wel die keuze en maken de film zeker niet achterhaald.

De eerste Klapstukfilm, 'The Cabinet of Dr. Ramirez' is de debuutfilm van operaregisseur Peter Sellars. Hij noemt het een stille film omdat volgens hem de sterkste gevoelens af te lezen zijn van het gelag van de acteurs in stille momenten. De structuur is kompleks — vier verschillende verhalen verlopen simultaan — en droom en werkelijkheid lopen door elkaar. Uiteindelijk eindigt alles in een gekkenhuis. Net zoals in de Duitse ekspressionistische stille film 'The Cabinet of Dr. Calligari' — een duidelijk inspiratiebron voor Sellars — blijkt niets wat het eerder was en zijn de kronkelingen van de zieke geest de leidraad.

(kdp)

'Antigone' op 19 oktober om 20.30 u en 'The Cabinet of Dr. Ramirez' op 14 oktober om 20.30 u. Beide films zijn te zien in de stadsschouwburg. Inkom 200/250.

2 JAAR TOVERBERG

Uit liefde voor literatuur, natuurlijk

Tot eind oktober: - 20%
op boeken, strips, prentkaarten

Boekhandel De Toverberg
Diestsestraat 70, Leuven
Alle dagen (ook op zondag) tot 20 h.

advertentie

10%

KORTING*

bij aankoop van CD's, op vertoon van uw studententaart.

* Niet cumuleerbaar met andere kortingen

Bij **SUPERCLUB** Leuven

Bondgenotenlaan, 145-149
Diestsestraat, 186-190

advertentie

NEW SUPER CLUB... EN NERGENS ANDERS!
VIDEO: VERKOOP EN VERHUUR - VIDEOGAMES - FOTOSERVICE - CD-I - PHOTO CD.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horizontaal — 1 Vrolijkheid 2 Kronkelende streep in steen of hout — Hemels voedsel 3 Groep dieren met economisch nut — Onwrikbaar — Meer dan genoeg 4 Balk — Geloofsartikel 5 Havenonderdeel — Fruit, boomvruchten 6 Los, niet principieel — Federaal 7 Rang — Voorzetsel 8 Goud — Koorlid — Meisjesnaam 9 Zangvoegel — Grondsoort 10 Goedkeuring.

Vertikaal — 1 Roofvogel — Kleur 2 Streefdoel — Receptiënt 3 Aanvoerder van de zuidelijken — Lokspijs — Oudromeinse munt 4 Vervoermiddel — Uitgewerkte aantekeningen 5 Rivier — Lipbloemige plant 6 Beeld in de publieke opinie — Deel van de bijbel 7 Joods religieus werk — 100 dekameter 8 Voegwoord — Viraal mondzwerfje — Voornaam moslim 9 Beurt — Stevig doorlopen 10 Chinees gewicht — Warm, teder.

Door Filip De Keukeleere

Relativisten zijn niet rekuperabel

"Leuven '68 of het geloof in de hemel". De hoogst ironische ondertitel drukt je neus meteen in de zelfrelativering waarmee joernalist Paul Goossens zijn visie op mei '68 te boek heeft gesteld. Zonder nostalgische mystifikaties of zelfverheffing blaast het Leuvense boegbeeld je een doordringende walm van engagement en kontestatie in het gezicht. Je handen gaan ervan jeuken, je hersenen knetteren.

Dat is immers de eerste verdienste van Goossens' "teruggespoelde film": hij geeft een heel precies beeld van wat kontestatie in het studentenmilieu aan de universiteit betekent. Iets "bedwelmds", "passionerends", de "roes" waarin je terecht komt als de machthebbers plooiën, het tijdelijk gevoel op de Olympus te tronen. "Wat is intenser dan het gevoel dat je als groep iets opmerkelijks, zoniet onmogelijks voor elkaar hebt gebracht? (...) Je begint anders over de toekomst te denken, de muren waar je tot dan tegenaan botste, lijken gesloopt of je geloofd dat je er doorheen kunt lopen. (...) De hemel is heel dichtbij." (p. 113) De auteur mag het gevoel dan al in een verleden situeren en menen dat engagement later een vies woord werd (p. 94), al wie zich de laatste jaren met een meer dan normale betrokkenheid in de studentenbeweging heeft gestort, zal het ongetwijfeld herkennen als iets eigens.

De oud-hoofdredakteur van De Morgen geeft concreet gestalte aan deze kontestaire roes in de middelste hoofdstukken van het boek, waarin hij kronologisch de gebeurtenissen overloopt waarvan hij zelf een van de acteurs was tussen oktober 1965 en eind 1968.

Hoek

Goossens' eerste maanden in Leuven waren overigens vrij rustig. Zijn voornaamste aandacht ging uit naar de lessen, het lezen van de existentialisten en naar nachtelijke discussies met zijn kotgenoten, die inmiddels geen onbekenden meer zijn: de Spaanse premier Felipe Gonzalez en de Boliviaanse president Paz Zamora. In mei 1966 raakte hij heel toevallig betrokken bij het stormachtig protest tegen het zogenaamde "mandement van de bisschoppen", het dokument waarmee de inrichten-

de verheid de nakende splitsing van de Leuvense universiteit probeerde tegen te houden.

Vanaf dan staat Goossens voortdurend in het centrum van de agitatie: tijdens de Meredith-mars in oktober 1966 van Oostende naar Leuven ("een wandelende politieke universiteit"), het woelige academiejaar 1966-67 en tijdens de januari-revolte van 1968, waarmee Leuven een hartig voorgerecht bood voor wat er een paar maanden later in Parijs werd geserveerd. Kun je hem niet verwijten dat hij in zijn relaas zichzelf te veel op de voorgrond plaatst, hetzelfde kan niet gezegd worden van zijn Leuvense chauvinisme. Opperste legitimatie daarvoor vindt hij natuurlijk in de persoon van Cohn-Bendit, die helemaal bij het begin van de Parijse revolte zou hebben opgeroepen om te handelen "comme l'ont démontré ici et là Louvain les camarades flamands" (p. 111).

Revolte

De vaak kruidige anekdotes en veelzeggende portretjes van protagonisten uit die tijd waaruit deze hoofdstukken bestaan, worden gekaderd in een breder politiek en cultureel geheel. De kontekstualisatie is echter vrij minimalistisch opgevat zodat je een evenwichtige verhouding krijgt tussen feitenrelaas en beschouwend commentaar.

Film in Leuven

vervolg van pag. 1

sen Jos Rastelli nog geprogrammeerd kreeg de laatste vier maanden. Ondertussen lijkt de situatie zich enigszins te normaliseren. Men kan weer naar de Studio voor hits als The Firm en Jurassic Parc — nochtans twee UIP-produkten — of binnenkort voor The Age of Innocence.

Ogen

Die plotsse veranderingen in de programmatie zijn voor een groot deel te wijten aan de grillen van de verdelers. Diezelfde ekspluitant uit een grote Vlaamse stad: "Het is waarkroepend om te zien hoe de verdelers Rastelli hebben laten vallen. Ook UIP, waarmee hij vroeger een goede werkhouding had. Distributeurs kiezen altijd de kant van de sterkste, het zijn in feite laffe hoeren die er alleen op uit zijn zoveel mogelijk binnen te halen en zich laten gebruiken door de grote groepen als het hen goed uitkomt." Dergelijke uitspraken zijn zeer typerend voor het bizarre wereldje van verdelers en ekspluitanten, waarin haat en nijd, intriges en leugens welig tieren.

De volgende recente anekdote is hiervan een perfecte illustratie. Op maandag 4 oktober gaf Jos Rastelli een priveefestje voor vrienden en mensen uit het milieu, ter gelegenheid van de vijftiengste verjaar-

voor Paul Goossens situeert Leuven '68 zich in de eerste plaats op een politiek nivo, zowel wat betreft oorzaken en gevolgen als kwa voornaamste eisen. Opvallend is wel dat hij op geen enkel moment de indruk geeft dat het democratische systeem zelf in vraag werd gesteld, tenzij vanuit marxistische hoek. In tegenstelling tot Parijs waren anarchistische invloeden niet veelbaar in de Leuvense revolte, als we Goossens mogen geloven.

Paradoks

Aan de marxistische tak van de beweging besteedt de auteur daarentegen wel flink wat aandacht. Vijftiengint jaar nadat hij samen met figuren als Ludo Martens — die later Amada zou stichten — en Kris Merckx de lijn van de Studentenakkoord bepaalde, is zijn evaluatie van hun handelen vlijmscherp: "Steigeren tegen alle Vlaams of academisch gezag maar in het stof liggen voor geschriften uit de vorige eeuw" (p. 126).

Later sloten ze zich als "soldaten van de klassenstrijd" op in verstikken-de partijstructuren waarmee ze overigens in een kwarteeuw nooit ook maar één parlementaire vertegenwoordiger binnenhaalden. Hoewel Goossens uiteindelijk concludeert dat deze mensen "respect en verbijstering" mogen inboezemen, kan men zich niet van de indruk ontdoen dat hij van zijn terugblik gebruik maakt om klaar en duidelijk met het Vlaamse marxisme af te rekenen. Zijn analyse van het ongeestige fundamentalisme is trouwens van een pijnlijke eksaktheid. Van verstarring kan je Goossens zelf moeilijk beschuldigen. Daarvoor beschikt hij over een te gro-

te portie gezond relativisme — Goossens is de eerste om het bestaan van "onfeilbare waarheden" in twijfel te trekken (p. 126). Hij heeft er dan ook geen enkele moeite mee om toe te geven dat de verwezenlijking van de studentenagitatatie paradoxale neveneffecten hadden doordat anderen er handig gebruik van maakten: de Vlaamse academische overheid en professoren kregen hun eigen unief, de Vlaamse nationalist konden de Walen buitenwerken, economische en culturele machthebbers vonden nieuwe konsumenten in het 'revolutionaire' volkje, enzovoort.

Doelwit

"Zonder dat we ons er goed bewust van waren, werden we ook als handlangers ingehuurd. (...) De geschiedenis is dol op grappen, liefst cynische, en niet als de hel baalt ze van goede intenties. Het is pure realpolitik, alleen het resultaat telt" (p. 29). Zo poogt hij uiteraard te anticiperen op de klassieke verwijten van 'rekupeerder'. Die zijn inderdaad niet veel meer dan een variant op de eis voor een 'zuivere strijd' waarvan flaminganten en marxisten in 1968 al de mond vol hadden en die geen rekening houdt met de kompleksiteit van elke politieke situatie. Om het met Goossens' woorden te zeggen: "Als politiek niet altijd een amalgaam is van invloeden en tegenstrijdige stromingen, het tegendeel dus van een wettelijk model of van een helder theoretisch schema" (p. 89).

Dat 'inlijving' voor Goossens geen pertinent begrip is, bewijst trouwens het feit alleen al dat hij er absoluut geen probleem van maakt om zich in 1993 voor de kar van de KU Leuven te laten spannen: zijn boek diende als uithangbord voor de Alumnidag van vorige zaterdag.

Wat het boekje van Goossens pas echt de moeite waard maakt, is zijn vergelijking tussen de tijdgeest van 1968 en de hedendaagse. "In '68 was het iets eenvoudiger om niet in wanhoop of cynisme op te groeien" (p. 104).

Machine

De levensstandaard ging toen in steil stijgende lijn, werkloosheid was een vooroorlogs probleem, het geloof in de democratiserende mogelijkheden van de televisie stond nog als een paal boven water en, vooral, het leek haalbaar om tot het centrum van de macht door te dringen en dingen te veranderen. "In 1993 lijkt de macht veel verder af te liggen dan 25 jaar geleden" (p. 138). Goossens gebruikt het beeld van een doldaaiende machine waarin niemand nog precies de richting kan bepalen waarnaar zijn eigen handelen leidt. De machthebbers van vroeger zouden gedegradeerd zijn tot uitvoerders. In een dergelijke situatie is het veel moeilijker om concrete doelwitten te vinden voor kontestatie.

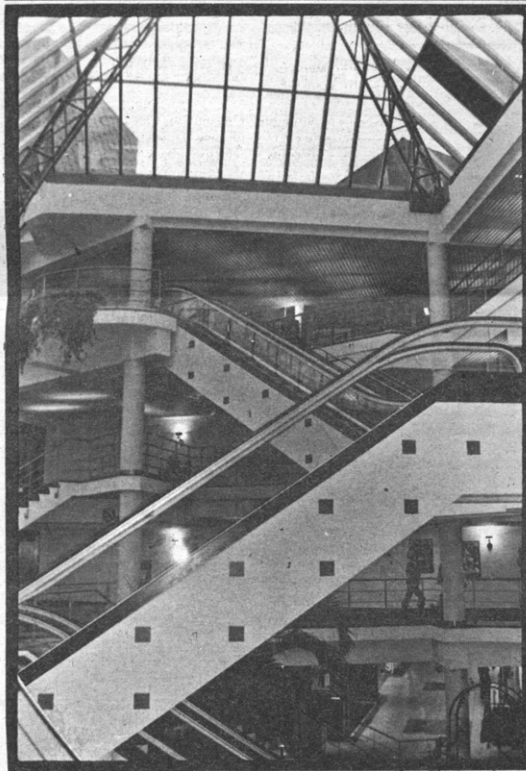
De hoofdschuldige is voor Goossens de industriële, die de politiek voortblijft snel en de beperkingen van haar artistieke geografische grenzen aantoonde. Voor alles moet de "kommerciële logika" door de politiek, in casu de democratie, aan banden gelegd worden. Van kunst, onderwijs, geneeskunde en informatie moet de industrie "haar klauwen afhouden". Daarmee bewijst Paul Goossens dat vijftiengint jaar later zijn geloof in de politiek en de democratie nog intact is en dat hij nog steeds niet van mening is dat maatschappelijke verandering begint bij het economische.

Sloom

Nochtsan had hij, zoals hij doet voor het marxisme-leninisme, kunnen konkluderen dat een kwarteeuw democratische politiek even weinig vruchten heeft afgeworpen en dat het misschien inherent is aan de slome democratie dat ze de ekonomie niet kan afremmen. Het wordt dan misschien ook tijd dat intelligente mensen als Paul Goossens het aandurven om uit het democratische paradigma te stappen en nieuwe wegen gaan verkennen. Die van andere produktiewijzen en een vorm van politiek die de autonome beweging van de ekonomie vanaf de basis afremt.

Pieter De Gryse

Paul Goossens, "Leuven '68 of het geloof in de hemel", Roulaarta Books, 650 fr duur.

(foto Els Castelein)

Toen Supercity in oktober 1990 zijn deuren opende, kwam een einde aan vijf jaar alleenheerschappij van Studio-baas Jos Rastelli in het Leuvense. In 1985 had Rastelli's laatste konkurrent, de Rex op de Bondgenotenlaan, de deuren gesloten. Door het akkoord dat Supercity nu afsloot met Kinopolis, komt Rastelli eigenlijk in dezelfde positie terecht als zijn laatste konkurrenten in de eerste helft van de jaren '80: waar hij toen het overgrote deel van de Leuvense markt in handen had, geldt dat nu op nationaal vlak voor Kinopolis. De ironie van de geschiedenis.

Een monopoliepositie als ekspluitant heeft zo haar voordelen in de onderhandelingen met de filmverdeelers. Als enige zaaluitbater in een stad kan je makkelijker de films afdwingen die je werkelijk wil, blokaanbiedingen weigeren, onderhandelen over de verdeelsteultjes voor recettes en royalties. Dat geldt a fortiori als je de markt van een heel land in handen hebt, vermits film-distributie per land gebeurt. De Bert-Claeys-groep zit nu in die komfor-

table positie — wat hen uiteraard blootstelt aan scherpe kritiek van kleine zaaluitbaters en zij die zichzelf graag "cinefielen" of 'liefhebbers van de betere film' noemen.

Zo eenvoudig zit het natuurlijk niet ineen. Enerzijds leidt niet elk monopolie tot een storm van kritiek zoals we die nu kennen. Toen Rastelli Leuven monopoliseerde en hij er prat op ging te kiezen voor 'de betere commerciële film' afgewisseld met hermeningen van klassiekers, was die kritiek onbestaande. Anderzijds klaagde men in de periode daarvoor, met een veelheid aan bioskopen, over een gebrek aan verscheidenheid en een vervlakking van het aanbod.

De grote ekspluitanten en de distributeurs noemen de Kinopolis-putsch een goede zaak voor de konsument. "De kleine bioskopen zijn ten onder gegaan aan hun eigen wanbeheer. Het Rex-koncern van baron Heylen is hier het beste voorbeeld van. Als je kan kiezen tussen een goed uitgeruste

zaal of slechtzittende stoelen, een lamentabele geluidsinstallatie, dan weet je het wel", aldus Luc O van Supercity. Volgens hem zullen kleinere ekspluitanten die wel een goede beleid voeren — zoals Cartoons-Calyso in Antwerpen of Studioscoop in Gent — hoe dan ook overleven. "De groep Bert-Claeys ziet een kans om uit te breiden en hun droom te realiseren en ze doen dit dan ook. Het is daarbij niet hun bedoeling om de anderen uit te schakelen," aldus nog Luc O.

De kleinere zaaluitbaters denken hier nogal anders over. Volgens hen is Kinopolis in grote mate verantwoordelijk voor het verdwijnen van heel wat zalen in Brussel en Antwerpen. Het is zeker een feit dat de combinatie van mastodont-ekspluitant en opportunistische verdelers tot gevolg heeft dat kleine zalen bepaalde films niet kunnen krijgen. Bovendien lijkt Kinopolis af en toe met opzet een film uit een andere zaal te houden.

Als de konsument dan al in betere

omstandigheden naar de film kan gaan, blijft de vraag uit welk filmaanbod hij kan kiezen. De opkomst van grote winkelketens in de muziekindustrie heeft aangetoond dat die geen vermindering van het aanbod tot gevolg heeft. Zij willen vooral veilig spelen en garantie op sukses hebben alvorens zij een produkt te koop aanbieden. De behoefte om nieuwe dingen te zoeken leeft bij hen evenmin. Er komen wel films aan bod waarvan het sukses niet op voorhand vaststaat maar die gaan vaak verloren tussen de grote kasrakers en worden na een of twee weken met kleine zaalbezetting afgevoerd. In kleinere kompleksen zouden ze wel langer draaien en meer volk trekken. Wat hier speelt is zowel de vooringenomenheid van de 'cinefielen' die er blindelings van uit gaan dat grote kompleksen 'hun' films niet draaien, als de gebrekkige promotie van de ekspluitanten zelf, die hun marketing-strategieën nooit aangepast hebben aan het 'alternatieve' volkje.

(kdp/pdg)

Zoekertjes

- Kobbie is captured again. Well done An.
- Gevonden: woensdag 6/10 Diestsestraat, sleutelbos met Fred Flintstone. Af te halen bij Peter, Mechelsestraat 15.
- Wil je iets doen voor verdraagzaamheid en tegen racisme? Woensdagavond 13 oktober om 20 u is het startvergadering van SteR, Studenten Tegen Racisme. Iedereen is welkom in Mala Ibrahim aan het Pater Damiaanplein 10.
- Donderdagavond om 20 u komen de Leuvense Groene Studenten bijeen in het projecthuis van Genoef, Vlamingenstraat 116, samen met allerhande geïnteresseerden om na te denken over de komende groene acties, discussies en projecten.
- Circus Tommie zegt: wij zoeken goede presentatoren (Spreeken III, 1).
- Aan alle pas opgerichte Objektief-werkgroepen: veel succes, we staan niet meer alleen.
- Lief sekretariaatsmeisje zoekt gezellige dikkerd die niet naar haar taille wil kijken. Mag zelfs David De Valck heten.
- Het Vlaams Rechtsgenootschap dankt de studenten voor de grote opkomst op haar openings-tee-dee.
- Chiroleiding of niet, nu dinsdag 12/10 volksdonsavond van Jolë in zaal Ons Huis (Goudbloemstraat). Vanaf 20 u.

- Wist u dat de Nederlandse studenten in Leuven voor hun thuisbezorgde avondkrant NRC-Handelsblad maar Hfl 1,40 per nummer betalen? En dat ze nu elke dag 2/3 pint minder drinken, om seffens de Vlamingen in kennis de loef te gaan afsteken? Waar zouden ze die krant non-de-voeloot toch bestellen? J.D.B.
- "Bij een blabwopjan is het geslacht onledig", sprak de torenhoog blokker. Valt dat te rijmen met weinige gebeurtenissen in donkere kamers, o hoofd van het polymorf perverse programma? Doe! lacqué forever.
- Wie durft nog lid worden van de Jong-socialisten. Kom een kindje nemen, donderdagavond in het Oratorienhof, verwachten je!
- Ben op zoek naar een kot tijdens de maand november en enkele weken in december. Liefst in de buurt van het centrum. Bellen naar Tom, 02/452.67.57.
- Bond Beter Fuiven, wat is dat voor geul. Wat wilt ge, wie zijt ge, zijn die van ons ook nie goe. Politika Boys & Girl.
- Het Sint-Janshuis in Heverlee en Isol zoeken vrijwilligers om buitenlandse studenten een elementaire woordenschat Nederlands bij te brengen. Info: Piet Stoffelen, Piet Vandevoorde of Geert Nijs op 22.08.10 (Sint-Janshuis), bijvorker's avonds, of bij Isol.
- Wie gaat op 25 oktober naar Blur in de VK? Koen, van 't Sestichstraat 12.

- Bruno, Herman en Hein, wat vinden jullie van de Lido voor onze fuif (3 nov)? Kom woensdag naar de Shrink, dan kunnen we 'ns klappen. De Bond Beter Fuiven doet het Beter. Overtuig jezelf. Nol.
- Aan de Marilyn met de tweede halsdoek die op 30/09 tijdens de mooie heif van Some Like It Hot op de hoge kruik zat, vlakbij de deur van het Stuc: ik heb geen jacht, maar schelptjes kunnen we samen zoeken: ik zou je dolgraag leren kennen. Al een week klinkt je lach na, maar de stem ken ik niet. Voor alle diskretie: ik maak zeker een afspraak als je je (kot)adres en pasfoto onder gesloten omslag bij de redactie binnenbrengt. Tot weldra, mr Schelptje. P.S.: de foto krijg je terug, tenzij jij de mijne krijgt...
- Oproep: wil diegene die mijn zak met cd's meenam van de Oude Markt (op zaterdagmorgen 2 oktober) die terugbezorgen aan Wim Merckx, Brusselsestraat 226. Zeer alstublieft.
- Pieter Couterelstichting vzw, homo- en lesbiennecentrum, P. Lebrunstraat 7, Leuven. Onthaal op maandag van 18 tot 20 u en donderdag van 15 tot 18 u, of na telefonische afspraak, 23.63.27. Info voor school of vereniging: schrijf ons of bel ons! Aidslijn 23.63.27. Info en problematiek rond aids en seropositiviteit. Elke werkdag tussen 20 en 21 u.
- Aan die Italiaanse uit de Wink (die met het lekkere kontje): Ti amo, calzone gelato corleone (of zoiets). De prijetjes. Gitaarkursus 1993 hervat. Deze keer niet gearzeld: voor beginners (en gevorderden). Individueel of in kleine groepjes. Aantal inschrijvingen is beperkt. Voor informatie: Geert W. Tiensesteenweg 21, tel. 22.65.93.
- Gevonden dinsdagmorgen 5/10 in Minderbroedersstraat: goudkleurig dameshorloge. Af te halen: Brusselsestraat 165 (E111).

JO MEUWISSEN

bvba

Alle verhuur video-, klank- en lichtmateriaal voor seminaries, evenementen, optredens, fuiven en TD's LCD - VIDEOPROJECTOREN DISCOBAR

016/201.301

- Radio Scorpio's filmmenu zoekt filmfreaks om dienst te doen als kandidaten voor hun filmklus. Schrijven naar: radio Scorpio Filmmenu Naamsestraat 96, 3000 Leuven.
- Wie verloor er vrijdagavond 1 oktober een rood wollen jasje in de Olivestraat? Af te halen bij Patricia, St.-Annastraat 23.
- Typen tesse, verslagen, briefwisseling: Kris Rosselle, Naamsesteenweg 130, 3000 Leuven, tel. 016/20.70.77.
- Verloof op iemand van je eigen geslacht? Geen reden om wakker te liggen. Elke dinsdag onthaal van de Roze Dremel van 20 tot 23 u in het JAC, J.P. Minckelerstraat 47C, tel. 016/20.06.06. Praatkafee elke donderdag vanaf 21 u in de Masereelclub, Ierse Predikherenstraat 25. Iedereen is welkom.
- Hallo, ik ben Lutgard. Ben je verloofd maar te verlegen om het te laten merken, heb je problemen in je relatie, of heb je misschien helemaal geen relatie, aarzel dan vooral niet en schrijf me een briefje. Stuur het naar Radio Romantica, Naamsestraat 96. Elke woensdag van 23 tot 24 u op Radio Scorpio, FM 106.

KAFFETEORIEËN

ALS IEDEREEN 2 NEUZEN EN 1 OOR HAD, DAN Zouden WE HET OMGEKEERDE ZIEK GEK VINDEN

GO COPY

Tiensestraat 118
3000 Leuven
tel.: 016/23.70.30
fax: 016/23.34.31

Het groene copy-centrum van Leuven. Gerecycleerd en 100% chloorvrij papier. Thesissen - Cursussen - Folders. Formaat A5 tot A2. ALLE inbindingen, Plasticificeren tot A3 Snel - verzorgd - volledig afgewerkt.

CANON Kleurkopie 50 Fr. en minder van 9 u. tot 22 u. doorlopend. zat. 10 u. tot 17 u.

MAANDAG

- 20.00 u BIJEENKOMST Start Vierde Wereld-werkgroep, in Jan Stasstraat 2, toeg. gratis, org. Universitaire Parochie.
- 20.00 u KONCERT Slovaakse Filharmonie, olv O. Lenard, in Sint-Jan-de-Doperkerk, Groot Begijnhof.
- 20.00 u LEZING 'De myten in het hindoe-panteon', door prof W.L. Callewaert van het departement Orientalistiek, in fakulteit letteren, Blijde Inkomststraat 21.
- 20.30 u KONCERT Liederen en pianowerk van Schubert, Schumann en Brahms, door Jan Michiels en Patrick Peire met de Capella Brugensis, in Pieter de Somer Aula, toeg. 450, org. de Braillekrant vzw.

DINSDAG

- 19.15 u DANS Christian Bourrigault met de solo 'L'autoportrait de 1917' geïnspireerd op een zelfportret van de Oostenrijks schilder Egon Schiele, in Soetezaal, Naamsestraat 96, toeg. 100/150, org. Klapstuk.
- 20.30 u DANS 'Les ballets C. de la B.' van Alain Platel brengt 'Bonjour madame...', maatschappelijk dansteater zonder boodschapperigheid, in Stadsschouwburg, toeg. 200 tot 700, org. Klapstuk.
- 22.30 u DANS En-Knap danst 'Spread your wings (you clumsy Elephant)', een stuk voor 6 dansers in een choreografie van de Sloveen Iztok Kovac, in Klapstukstudio, Naamsestraat 96, toeg. 280/350, org. Klapstuk.

WOENSDAG

- 12.00 u BIJEENKOMST Werklunch van Milieuraad ivm het Milieuraad-weekend, in Alma 2, zijzaal.
- 13.00 u UUR KULTUUR Etno-musikoloog Frank Michiels brengt opnamen mee van soms reeds uitgestorven Afrikaanse stammen, in Arenberginstituut, auditorium A191.71, Naamsestraat 96, toeg. gratis, org. Kultuurcommissie ism Klapstuk '93.
- 14.00 u en 16.00 u FILM 'Verbrander Brug' van G. Henderickx, in Vlaams filmmuseum en -archieef, Vande Kelenstraat 30, toeg. 20.
- 16.00 u GESPREK Johannes Odenthal, hoofdredakteur van het Duitse dansblad Tanz Aktuell ontmoet Alain Platel en Christian Bourrigault, in Stuc, toeg. gratis, org. Klapstuk.
- 19.15 u DANS Christian Bourrigault met de solo 'L'autoportrait de 1917' geïnspireerd op een zelfportret van de Oostenrijks schilder Egon Schiele, in Soetezaal, Naamsestraat 96, toeg. 100/150, org. Klapstuk.
- 19.15 u DANS Nadir, de groep van Caterina Sagna put inspiratie uit het oude Griekenland voor hun stuk 'Isol', in Stuc, toeg. 100/150, org. Klapstuk.
- 20.00 u KONCERT John James & Eddie Walker brengen een mix van blues, boogie-woogie, folk en rock 'n' roll, in Sojo, 1 meliaan 35, Kessel-Lo, toeg. 200/250, org. cc Oratorienhof.
- 20.00 u VERGADERING SteR startvergadering, de eerste 15 aanwezigen krijgen een gratis nummer van Casablanca, in Mala Ibrahim, Pater Damiaanplein 10.
- 20.30 u DANS Meg Stuart Company met 'No Longer Readymade', een donkere voorstelling op live-muziek van Hahn Rowe, in Vlamingenstraat 83, toeg. 280/350, org. Klapstuk.

AGENDA

ualueas

- 21.00 u BIJEENKOMST Open startvergadering van de 11.11.11-studenten, in Projecthuis Genoef, Vlamingenstraat 116.
- 22.30 u DANS En-Knap danst 'Spread your wings (you clumsy Elephant)', een stuk voor 6 dansers in een choreografie van de Sloveen Iztok Kovac, in Klapstukstudio, Naamsestraat 96, toeg. 280/350, org. Klapstuk.

DONDERDAG

- 16.00 u INFO-AVOND Informatie-avond van de Groene Studenten, toegankelijk voor alle geïnteresseerden, in Projecthuis Genoef, Vlamingenstraat 116.
- 16.00 u GESPREK Johannes Odenthal in gesprek met Iztok Kovac en Caterina Sagna, in Stuc, toeg. gratis, org. Klapstuk.
- 19.00 u LEZING Prof H. Kesteloot uit de fakulteit geneeskunde spreekt over 'Voeding en gezondheid: preventie van hartziekten', in Grote Aula, Maria-Theresiakollege, toeg. gratis, org. Kultuurcommissie.
- 19.15 u DANS Mehmet Memo Sander brengt krachtige, akrobatische dans in 'Initiation of Movement/The Fuck/Single Space', in Soetezaal, Naamsestraat 96, toeg. 100/150, org. Klapstuk.
- 19.15 u DANS Nadir, de groep van Caterina Sagna put inspiratie uit het oude Griekenland voor hun stuk 'Isol', in Stuc, toeg. 100/150, org. Klapstuk.
- 20.00 u KONCERT Orgelrecital op vier verschillende orgels door Kristiaan Van Ingelgem, organist van de St.-Maartenskerk te Aalst, in Concertzaal Lemmensinstituut, Herestraat 53, toeg. 150/200.
- 20.00 u VERGADERING Open vergadering van de Jongsocialisten KUL, met Lode Van Outrive als gastspreker, in Oratorienhof-witte zaal, toeg. gratis.
- 20.30 u DANS Meg Stuart Company met 'No Longer Readymade', een donkere voorstelling op live-muziek van Hahn Rowe, in Vlamingenstraat 83, toeg. 280/350, org. Klapstuk.
- 20.30 u FILM 'The Cabinet of Dr Ramirez' (1991) van Peter Sellars, een hedendaagse stille film over vallen en verval in New York, in Stadsschouwburg, toeg. 200/250, org. Klapstuk.
- 22.30 u DANS En-Knap danst 'Spread your wings (you clumsy Elephant)', een stuk voor 6 dansers in een choreografie van de Sloveen Iztok Kovac, in Klapstukstudio, Naamsestraat 96, toeg. 280/350, org. Klapstuk.

VRIJDAG

- 16.00 u GESPREK Johannes Odenthal voert gesprekken met de

- koreografen Meg Stuart en Mehmet Memo Sander, in Stuc, toeg. gratis, org. Klapstuk.
- 19.15 u DANS Mehmet Memo Sander brengt krachtige, akrobatische dans in 'Initiation of Movement/The Fuck/Single Space', in Soetezaal, Naamsestraat 96, toeg. 100/150, org. Klapstuk.
- 19.15 u DANS Christine De Smedt danst solo 'La force fait l'union fait la force - charge 1' in een produktie van Les Ballets C. de la B., in Zuilenzaal, Naamsestraat 96, toeg. 100/150, org. Klapstuk.
- 20.00 u TEATER 'In Koffer in die kas', een Zuidafrikaans stuk van Jeanne Goosen, vertolkt door actrice Sandra Prinsloo, in Grote Aula, Maria-Theresiakollege, org. Zuidafrikaanse ambassade.
- 20.30 u DANS Meg Stuart Company met 'No Longer Readymade', een donkere voorstelling op live-muziek van Hahn Rowe, in Vlamingenstraat 83, toeg. 280/350, org. Klapstuk.
- 20.30 u KONFERENTIE 'Heiligen voor lief en leed', over het belang van heiligen in de Vlaamse miniatuurkunst rond 1400, door Katrien Smeyers, in cc Romaanse Poort, lokaal A.1.3, toeg. 150, org. cc Leuven.

ZATERDAG

- 19.15 u DANS Christine De Smedt danst solo 'La force fait l'union fait la force - charge 1' in een produktie van Les Ballets C. de la B., in Zuilenzaal, Naamsestraat 96, toeg. 100/150, org. Klapstuk.
- 20.30 u DANS Meg Stuart Company met 'No Longer Readymade', een donkere voorstelling op live-muziek van Hahn Rowe, in Vlamingenstraat 83, toeg. 280/350, org. Klapstuk.
- 22.30 u DANS 'Amor Omnia' van Dennis O'Connor: het gevoel van Liefde Overwint Alles wordt getest op de hedendaagse dans, in Klapstukstudio, Naamsestraat 96, toeg. 280/350, org. Klapstuk.

ZONDAG

- 11.00 u KONCERT 'I Sagittari': Marc Meersman en An Lauwereins brengen klassieke romantische liederen met pianobegeleiding van Jan Huybreoek, in cc Oratorienhof, Mechelsestraat 111, toeg. 150.
- 15.00 u WANDELING Een Ken-Uw-Stad wandeling waarin leven en werk van Pater Damiaan aan bod komen, afspraak aan het Sint-Jacobsplein, toeg. gratis, org. Leuvense Gidsenbond.
- 20.30 u DANS Flamenco door Antonio El Farruco y su grupo, de wereldtop van de flamencodans in première voor België, in Stadsschouwburg, toeg. 200 tot 700, org. Klapstuk.

MAANDAG

- 16.00 u GESPREK Johannes Odenthal voert gesprekken met de koreografen Dennis O'Connor en Christine De Smedt, in Stuc, toeg. gratis, org. Klapstuk.
- 20.30 u DANS Flamenco door Antonio El Farruco y su grupo, de wereldtop van de flamencodans in première voor België, in Stadsschouwburg, toeg. 200 tot 700, org. Klapstuk.
- 22.30 u DANS 'Amor Omnia' van Dennis O'Connor: het gevoel van Liefde Overwint Alles wordt getest op de hedendaagse dans, in Klapstukstudio, Naamsestraat 96, toeg. 280/350, org. Klapstuk.

ALFA

14/10: Uitstap naar 'Maya Metropolen' in het Jubelpark in Brussel, afspraak aan het station om 13.15 u, ink. 250.

CRIMEN

12/10 om 20.00 u: Kantus, zaal Toewip (Diestse, naast Supercity).

EKONOMIKA

12/10: Bestuursvergadering ivm Veto.

HISTORIA

12/10 om 22.00 u: Cocktailavond voor kandidaturen, in Perma. 13/10 om 12.40 u of 13.40 u: Tentoonstelling 'Tover van de Middeleeuwen', twee groepen, maximum 20 personen per groep, inschrijven op Perma, in cc Romaanse Poort, Brusselsestraat 63. 13/10 om 20.00 u: Kringvergadering, in Perma. 14/10 om 22.00 u: Cocktailavond voor licenties, in Perma.

KATECHETIKA

11/10 om 19.30 u: Doop, in The Eagles. 11/10 om 21.30 u: Doop-td, in The Eagles. 13/10 om 13.00 u: Koo (Koördinatie-overleg), in KD. 13/10 om 21.00 u: Naamverkiezing van de nieuwe fakbar.

KLIO

12/10 om 21.00 u: Kantus, in Onder den Toren.

POLITIKA

11/10 om 15.00 u: Rondleiding voor studenten van Antwerpen en Brussel. 11/10 om 20.00 u: Kringvergadering, boven Politika. 13/10 om 20.00 u: Avond voor mensen met studieuuvertorting, in Politika. 14/10 om 20.00 u: Mensenavond, in Politika.

PSYCHOLOGISCHE KRING

11/10 om 20.00 u: Kringvergadering, in lokaal 00.14, Tiensestraat

102. 12/10 om 20.00 u: Kultuurvergadering, in lokaal 00.14. 12/10 om 20.30 u: Raad van beheer Shrink, in Kringlokaal, Tiensestraat 115a. 13/10 om 20.00 u: Kantus (Duivenbond). 13/10 om 20.00 u: Shrink-voetbalavond.

ROMANIA

12/10 om 22.00 u: Fuif in de Albatros, ink. 50/70

VETO

12/10: Bestuursvergadering ivm Ekonomika

WINA

11/10 om 19.30 u: Kantus, voor eerstejaars, in 't Alternatief. 11/10 om 20.15 u: Kantus, voor de andere jaars, in 't Alternatief. 12/10 om 20.00 u: Vergadering voor jaarverantwoordelijken, in Winakelder. 12/10 om 21.00 u: Presidiumvergadering, in Winakelder. 13/10 om 22.00 u: Wina-bar, in 't Alternatief. 14/10 om 20.00 u: OWC-vergadering, in Winakelder.

'No Longer Readymade' van Stuart op Klapstuk

De identiteit van een t-shirt

Stuarts 'Disfigure Study' werd al een groot succes op Klapstuk '91. Maar ook haar nieuwe dansvoorstelling is in Leuven sedert enkele weken uitverkocht. Met wat goede wil en geluk kan men zeker nog in Dilbeek, Berchem, Gent, Brugge, Aalst, Turnhout of Kortrijk terecht in november of december. Om alvast een beetje licht te werpen op 'No Longer Readymade' had Veto een gesprek met Meg Stuart.

Veto: Als je de work-in-progress voorstelling 'Ready Made' van oktober '92 vergelijkt met het huidige resultaat, kun je grote verschillen waarnemen. Hoe ben je bij het maken van deze voorstelling te werk gegaan?

Stuart: «Aanvankelijk had ik geen duidelijk beeld in het hoofd maar enkel een aantal losse gedachten, beelden, ideeën en gevoelens. Na verloop van tijd kregen die vorm.»

Risico

«De eerste stap na 'Disfigure Study' was een solo, 'Ready Made'. Het bleek een basis voor inspiratie, voor onderzoek en nieuwe onderwerpen. Enerzijds ging ik me meer op levensverhalen toeleggen, het nivo van de straat, dus veeleer de sociale dan de psychologische wereld. 'Disfigure Study' speelde zich eerder in mijn hoofd of dat was mijn eigen persoonlijk verhaal, een volledig interne privé-wereld. Anderzijds ben ik voortgegaan in de lijn van vernietiging en strijd. Ook het intieme is nog steeds aanwezig. Je kunt de evolutie van psychisch naar

sociaal dus niet in het ekstreme doortrekken. Betere integratie van het publiek was een andere doelstelling die ik me voor ogen hield. In mijn solo richt ik me heel duidelijk tot de toeschouwers. Toch blijft het ook dan mijn persoonlijke wereld.»

Veto: Men noemt uw voorstelling provocerend.

Stuart: «Ik hóóp het.»

Veto: Waarom is dat belangrijk?

Stuart: «Ik wil dat het publiek door dans bewogen wordt, ik wil hun emoties provoceren. Ik wil dat ze zich ongemakkelijk of beschaamd voelen, of onder de indruk zijn. Ze moeten zichzelf in de voorstelling kunnen terugvinden. Op die manier kan ik ze bereiken en raken. Een voorstelling mag niet aan je voorbijgaan. Men moet risico's durven nemen, nieuwe dingen en bewegingsvormen uitproberen. Risiko is samen met duidelijkheid en oprechtheid een van de drie criteria waaraan een voorstelling, volgens mij, moet voldoen.»

Veto: U bent in België redelijk bekend, vooral in Leuven, door Klapstuk. Geldt die bekendheid ook in New York?

Stuart: «Nee, het verschilt nogal. Er werd wel meer aandacht besteed aan 'Ready Made' dan aan 'Disfigure Study', maar er zijn zoveel choreografen en groepen. Ik zou wel meer in New York willen optreden.»

Veto: Is het veel moeilijker om in de Verenigde Staten een publiek te bereiken?

Stuart: «Zie je, ik had geen manager. Ondertussen wel, mijn uitvalsbasis is Leuven geworden. Het is gemakkelijker geworden om hier te werken. Bovendien heb ik de indruk dat Europa meer geld voor dans uitgeeft. In Amerika wordt de klemtoon hoofdzakelijk op film en muziek gelegd. Het is een kwestie van prioriteiten. De aandacht voor dans is niet zo groot. Anderzijds heb je wel Cunningham, Trisha Brown, een gevestigde waarde in de danswereld, die ook haar eigen verwachtingen van dans bij het publiek oeprompt. Voor jonge choreografen is het minder evident.»

Solo

Veto: Vanwaar komt die evolutie in de titel van 'Ready Made' naar 'No Longer Readymade', en wat betekent dat?

Stuart: «Ik wou niet dat men zou denken dat het stuk over Marcel Duchamp ging. De solo was 'readymade'. Een van de redenen waarom ik die construeerde, was om dans in vraag te stellen: wat is de zin van dans? Ik ging zo ver in het verbrokkelen van de beweging dat ik me bijvoorbeeld begon af te vragen: is dit dans of niet?

Net zoals Duchamp zegt: "Dit is kunst omdat ik het kunst noem. Kunst omwille van de kunst." Maar tijdens deze solo en de analyse ervan, begon ik weer meer in dans te geloven. Beweging op zich heeft wel betekenis. Ik liet het oorspronkelijke idee los en aldus ontstond in zekere zin 'No Longer Readymade'. 'Ready Made' vond aldus een einde voor het ooit begon.»

Verbluffend

«Dans omwille van de dans, de bewegingen, de gebaren, dus dans als 'readymade', is niet meer voldoende. Je moet dat overschrijden. Voor mij moet het ook zin hebben, en een tekst. Want 'readymade' kan ook 'gemakkelijk' betekenen. 'No Longer Readymade' betekent in die zin 'Niet langer gemakkelijk'. Dans als louter fysisch gegeven is niet genoeg, noch voor het publiek, noch voor de dansers. Die dansers zijn trouwens verbluffend en erg verscheiden. Ze creëren hun eigen ideeën en interpretaties. Het is dus evenzeer hun voorstelling.»

Veto: Je werk wordt gekenmerkt door een nogal donkere sfeer. Werd daar bewust voor gekozen?

Stuart: «Ik werk met het idee van verlies en dood. Naarmate het stuk vorderde, werd dit de essentie. Je ziet het in je eigen leven, in mensen die je kent, je ziet het in de wereld, op straat. De toelgang van iets, het einde van een relatie, van een jeugd, onschuld, het verlies van een thuis, een vriend, herinneringen. En het gaat verder: het verstand verliezen, je sleutels verliezen... chaos. Het bleek een rijk idee, en hierin ontstond die sfeer. We werkten met beelden rond begravingen, geesten, het vergeten, niet meer herinneren. Je merkt dat het reacties kan uitlokken.»

«Ik zoek dus niet naar een duistere levenswijze, als je dat bedoelt, maar ja... lees de kranten.»

De première van 'No Longer Readymade' werd op het festival 'Tanz im August' in Berlijn bijzonder enthousiast onthaald. Men applaudiseerde zelfs na de eerste black-out (het plotselinge doven van het licht tijdens de voorstelling). In deze eerste sectie schetst een man, Benoit Lachambre, in versneld tempo de sfeer en emoties die in het hele stuk aanwezig zijn: de fascinatie, de bevreemding, de konfrontatie, de breekbare en zwaar geladen rust en de intimiteit. Begeleid door nerveuze pianomuziek dirigeert hij met zijn handen een lichaam dat schijnbaar niet van hem is. Van tijd tot tijd treedt verarring op of een ongemakkelijke kalmte, een siddering, controleverlies. Het wilde hoofdgescud vervormt als het ware zijn gelaat tot meerdere gezichten. Een aangrijpende observatie van een gespleten individu vooral in een gespleten stad als Berlijn.

Onbruikbaar

De aandacht gaat dan naar twee door Sarah Baud ontworpen lichaamskulpturen, Sarah Baud en David Hernandez, omgeven door de intieme stilte van een kerkhof. Ze dragen bloemen en foto's die werden aangebracht als littekens op het lichaam, niet van het lichaam, maar van de ziel. Ze verwijzen naar een verleden, naar herinneringen die bedekt, gekoesterd of verdrukt worden. Als het verleden in beweging wordt omgezet, blijven de herinneringen als kankergezwellen onder de kleren aanwezig. Een duet, waarbij de dansers telepathisch verbonden lijken, eindigt in een trage slow, een tonderende zonder oogcontact of aanraking. Ruimtelijke afstand geeft een psychische en emotionele afstand weer.

En andere veelgebruikte strategie is het verwijzen op het lichaam naar wat zich in het lichaam afspeelt. Een jas wordt de huid van een ander, of het wordt een dwangbuis die de bewegingen en de woede van een man remt, in een schouwspel tussen mannenbenen en een aan de grond gekluisterd vrouwenlichaam. Door de dreiging van de man lijkt de situatie voortdurend te eskaleren, maar desondanks houdt de vrouw het spel in stand door zich telkens weer rond zijn benen te werpen.

Het zoeken naar dingen in de zakken van een jas krijgt als reflectie een eigen persoonlijk onderzoek. Het is een zoeken in zichzelf naar personen waarmee men enkele seconden ervoor nog gekonfronteerd leek te zijn. De zoektocht wordt

(foto Dieter Telemans)

ontstiumig en vernietigend. Uiteindelijk blijft enkel een slagveld van versnipperde emoties en onbruikbare prullen rond twee gebroken figuren over. Veelvuldig treedt latentie of inertie op tussen de beweging en de betekenis ervan.

Stoeipartij

Meg Stuarts solo is het oudste, maar tevens meest delikate deel. Ze geeft zich bloot in geest en lichaam: het kleine bedeesde meisje in ondergoed met knielappen en legerbotlines, de spanning, twijfel en zeker ook de schaamte. Met een eerlijke kwetsbaarheid ontwapent ze de toeschouwers. Ze dirigeert de gevoelens van het publiek op Beierse kermismuziek, die volledig in kontradiktie met de onaangename situatie staat en de sfeer breekt. We mogen zelfs even glimlachen.

Sarah Bauds geautomatiseerde lichaam glijdt als een gehandikt klokwerk naar zijn plaats tussen de aanverwanten op de grond. Het is een kerkhof van innerlijke gedachten dat zich spoedig tot een ware veldslag zal ontwikkelen.

Het is een stilte voor de storm. Geleidelijk ontstaat er een golfbeweging tussen de dansers die aan grootte en energie wint

Een tragische melodie van geluiden, als in metrogangen vervormd, als geweeklaag en geschreeuw, wordt vervoegd door een drum die met het ritme van een trein versnelt. Wanneer het gewelddadige vallen, opstaan, draaien en neerwerpen de complete chaos ingaat, ordent het ritme zich en even lijkt het alsof je hartslag zich aanpast. Ondertussen herijst een blinde schaduw boven het woelende gepeupel. Het is een mens, de elite, middenin en blind voor de toenemende onrust aan de basis, het is het symbool voor de dualisering van de maatschappij.

Bevreemdend

Toch bestaat er in deze schizofrene nachtmerrie een sprank van hoop. Hij die dreigt neer te storten, wordt opgevangen, rondgedragen, toegelusterd en rechtgehouden. Hij (David Hernandez) trilt van emotionele en fysieke inspanning, een ontlasting, een 'cold turkey', maar meer ingetogen dan in de openingssectie. De cirkel is rond. Twijfelend wordt nog even naar een identiteit gezocht in de t-shirts die men draagt.

Stuarts kunst is duidelijk metaforisch. Als geen ander weet ze fysieke en fysieke barrières

om te zetten in emotionele en psychische dremfels, tijdsprongen en betekenissen.

Samenspel

De grote diversiteit in het materiaal getuigt van een belangrijke impact van de dansers. Deze zijn permanent op het podium aanwezig, in een decor dat erg huiselijk aanvoelt maar anderzijds ook een bevoren skyline van flatgebouwen en dode vogels weerspiegelt.

Soms wordt het moeilijk om de aandacht te verdelen, maar anderzijds loont het zeker de moeite om zelfs een tweede keer te gaan kijken naar dit bevreemdende schouwspel dat op zijn manier zeer dicht bij de mens staat. Brilliant is trouwens ook het samenspel van beweging, muziek (Hahn Rowe), licht (Michael Hulls), kostuums (Carlota Lagido) en techniek (Marc Dewit).

Jos Kuipers
Kris Jacobs

'No Longer Readymade', van woensdag 13 tot en met zaterdag 16 oktober, 20.30 u, Vlamingenstraat 83. Gesprekken met Meg Stuart vinden plaats in het kader van 'Johannes ontmoet...' op vrijdag 15 oktober in het Stuc-gebouw.